

ΚΩΝΙΤΣΑ

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΩΝΙΤΣΗΣ

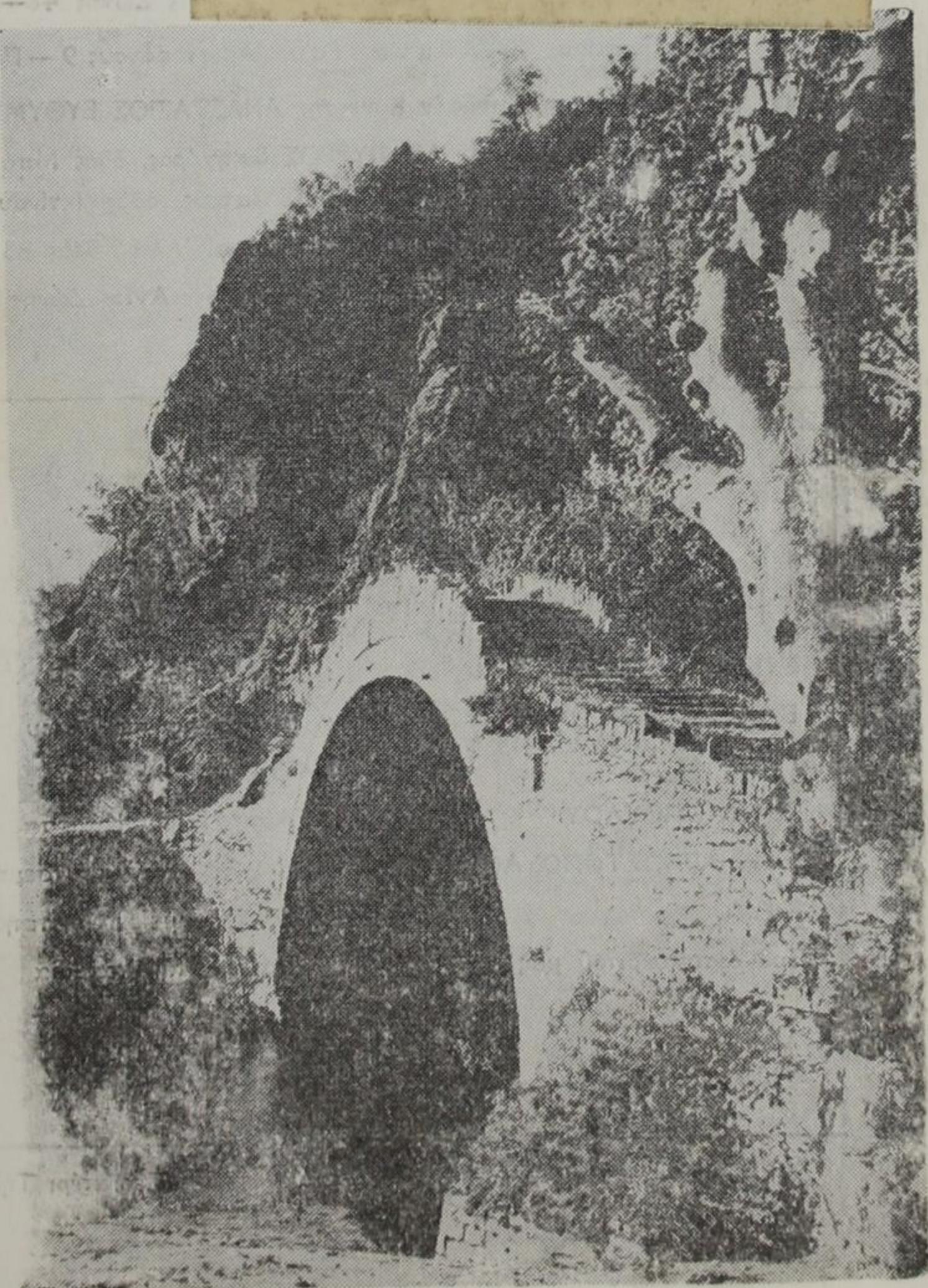
"ΚΩΝΙΤΣΑ"
ΕΠΙΔΗΜΙΟΥ ΙΑΤΡΙΚΟΥ
ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΩΝΙΤΣΗΣ
ΦΑΡΜΑΚΕΙΟ ΒΥΣΣΗΣ & ΚΑΪΡΗ 2
ΑΘΗΝΑΙ

ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΜΑΐΟΣ 1969

ΑΡ. 84 - 85 ΕΤΟΣ Η'

ΚΡΟΥΣΚΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ

Κώνιτσα

ΚΟΝΙΤΣΑ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΟΝΙΤΣΗΣ
•Εκδιδόμενον ἐν Ἀθήναις ὑπὸ τοῦ Συνδέσμου Κονιτσιωτῶν «Ο ΑΩΟΣ»
ΓΡΑΦΕΙΑ: Βύσσης καὶ Καΐρη 2 — ΑΘΗΝΑΙ

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

•Εσωτερικοῦ : Δρ. 100 — Κοινοτήτων : Δρχ. 150 — •Εξωτερικοῦ: Δολλάρια 8
Διὰ τοὺς κατοίκους τῆς περιοχῆς Κονίτσης δρχ. 75

Διευθυντής : ΑΛΕΞ. ΛΑΜΠΡΙΔΗΣ, 'Αγίας Ζώνης 48—'Αθῆναι

Τυπογραφείου: Κ. 'Αθανασίου, 'Αριστοφάνους 9 — Περιστέρι

•Ανταποκριτής ἐν Κονίτσῃ: ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ

•Αντιπρ)πος ἐν Ιωαννίνοις: ΑΡ. ΠΥΡΡΟΣ δικηγόρος, ὁδὸς Μπότσαρη τηλ. 654
»   ἐν Θεσ)νίκη: Κ. ΛΑΜΠΡΙΔΗΣ ιατρός, ὁδὸς 'Ικτίνου 4, τηλ. 78.949

•Ε μβάσματα: ΔΗΜ.ΜΗΛΙΓΚΟΝ, Λεωφ. 'Αλεξάνδρας 83 (Τομεὺς 702)

•Αλληλογραφία : ΑΛΕΞ. ΛΑΜΠΡΙΔΗΝ 'Αγίας Ζώνης 48 — 'Αθῆναι

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΚΩΝ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ	: Γεφυρα Βοϊδοματιοῦ
ΒΑΣ. ΚΟΥΚΕΣΗ	: Τὸ φράγμα τοῦ Ἀώου
ΓΙΑΝ. Λ.	: Παζαριοῦ Ἀνατομὴ
Β. ΝΙΚΟΠΟΥΛΟΥ	: Ἀνοιξη στὴν Κόνιτσα
Σ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ	: Ἡ γυναίκα μὲ τὸ τσεμπέρι
Κ.Λ.Λ.	: Τὸ γηροκομεῖον Κονίτσης
Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας	: Νέα ἀπ' τὴν πατρίδα

Τὸ φράγμα τοῦ Ἀώου

Τοῦ κ. ΒΑΣ. ΚΟΥΚΕΣΗ

Λόγος πολὺς ἐγένετο προσφάτως καὶ ἐπανῆλθεν εἰς τὸ προσκήνιον τῆς ἐπικαιρότητος τὸ θέμα τῆς ἀνεγέρσεως φράγματος ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Ἀώου. Εἰς τοῦτο συνετέλεσεν ἐνέργεια σχετικὴ τῆς ΔΕΗ, ἡτις ἐτοποθέτησε παρὰ τὴν θέσιν «Γκούβαν» μετρητήν, διὰ τὴν καταγραφὴν τῆς ποσότητος τῶν ὑδάτων. Δὲν εἶναι ὅμως ὄλιγαι καὶ αἱ περιπτώσεις καθ' ἃς πλεῖστα ἐγράφησαν μέσω τῶν στηλῶν τοῦ ὑπὸ τὴν ὑμετέραν διεύθυνσιν ὑφίσταμένου περιοδικοῦ, ώς πρὸς τὴν ἀνέγερσιν τοῦ ἐν λόγῳ φράγματος καὶ τοῦ ὅποιου τὰ ἀγαθὰ διὰ τὴν περιφέρειαν Κονίτσης κατὰ κόρον εἶχον ἐπισημανθῆ καὶ τονισθῆ. Καὶ ἐνῷ προσεπάθημεν νὰ ἀνεύρωμεν πηγὰς κεφαλαίων καὶ ἐνῷ πάντα ταῦτα ἐφαίνοντο, ὅτι ἀπετέλουν «ὄνειρα θερινῆς νυκτός» ἵδού τὸ ἀνέλπιστον. Ἡ ἀπόφασις τῆς ΔΕΗ περὶ ἀνεγέρσεως φράγματος ἐπὶ τὸν ποταμὸν Ἀῶον ἐπὶ τῷ σκοπῷ παραγωγῆς ἥλεκτρικῆς ἐνέργειας καὶ περαιτέρω ἐκμεταλλεύσεως εἶναι πραγματικότης.

Κατὰ τὴν εἰς Κόνιτσαν παραμονὴν μας τὸ θέρος διεπιστώσαμεν, ὅτι τοῦτο ἀπετέλει τὸ ἀντικείμενον τῶν καθημερινῶν συζητήσεων τῶν συμπολιτῶν μας Κονιτσιωτῶν - καὶ τοῦτο, διότι πάντες ἐπίστευον εἰς τὸ ἔργον αὐτό - οἵτινες ὅμως μετ' ἀβεβαιότητος καὶ ἐπιφυλάξεως ἔξεφράζοντο περὶ τῆς τελεσιδίκου ἀποφάσεως τῆς ΔΕΗ καὶ τῆς ὑπὸ ταύτης ἐκλογῆς τῆς καταλήλου τοποθεσίας ἀνεγέρσεως τοῦ περὶ οὐ ὁ λόγος φράγματος, καθ' ὅτι ἡ Κόνιτσα δὲν εἶναι ἡ μόνη, ἡτις διεκδικεῖ τὸ φράγμα τοῦ ὅποιου τὸ ὑψος ὑπερβαίνεται 80 μέτρα. Καθ' ἣ δὲ ἐπληροφορήθην ἐκ συζητήσεων, εἰς σχετικὴν ἐνέργειαν τοῦ κ. Δημάρχου ἐδόθη ώς ἀπάντησις, ὅτι ἡ ἀνέγερσις τοῦ ἐν λόγῳ φράγματος εἰς Κόνιτσαν φαίνεται μᾶλλον νὰ ἀποκλείηται, αἰτία δὲ τούτου ἡ παραμεθόριος περιοχὴ εἰς ἣν εύρισκεται ἡ Κόνιτσα, κατὰ δεύτερον δὲ λόγον δὲν δύνανται ἀκόμη νὰ ἀποφανθοῦν οἱ ὑπεύθυνοι τελικῶς, πρὶν ἡ γίνουν οἱ κατάλληλοι ὑπολογισμοί, περὶ τῆς ἐπαρκοῦς ποσότητος

τῶν ὑδάτων. Ἡ πρώτη ὑπόθεσις (ἐὰν ὅντως ὑπάρχει τοιαύτη) φαίνεται ἡλιθία, καθ' ὅτι δὲν εὔσταθεὶ λογικῶς εἰς «Ἐλληνας ιθύνοντας ἄψ» ἐτέρου δὲ δὲν φαίνεται καθαρὰ εἰς τὶ ἀποσκοπεῖ. «Οσον διὰ τὸν δεύτερον λόγον οἱ πάντες γνωρίζουν, ὅτι τὸ περισσότερον ὕδωρ τοῦ Ἀώου συγκεντροῦται εἰς τὴν περιοχὴν τῆς οΚνίτσης, τοῦτο δὲ διότι προστίθενται πλεῖστοι ρύακες, ώς τῆς Δέσης, τοῦ λάκκου τοῦ Μοναστηριοῦ, τῆς Λεπτοκαρυᾶς, τοῦ Ροϊδοβουνίου κλπ. Ἀλλὰ φεῦ, τὰ χωρία τῆς Βωβούσσης βοοῦν, (μὲ τὸ ἥμισυ εἰς ποσότητα ὕδωρ), ἀγωνίζονται διὰ τὴν εἰς τὴν περιοχὴν των ἀνέγερσιν τοῦ φράγματος καὶ τὸ σπουδαιότερον, οἱ πάντες ἐλπίζουν καὶ εἶναι αἰσιόδοξοι, ώς πρὸς τὴν ἔκβασιν τοῦ ἀποτελέσματος. Ισχυρίζονται ἀκόμη καὶ συκοινωνιακοὺς λόγους οὓς θὰ ἡδύνατο δι' αὐτοὺς νὰ ἔχυπηρετήσῃ τὸ ἐν λόγῳ φράγμα. Ως ἐκ τούτου τὸ ὄνειρο, ἡ ἐλπίς, τὸ μέλλον -ναί τὸ μέλλον- μιᾶς περαιτέρω ἀναπτύξεως τῆς Κονίτσης δύει, σβύνει, χάνεται;

Τί ἀπομένει λοιπὸν εἰς ὑμᾶς; Νὰ μείνωμεν μὲ τὴν πικρίαν εἰς τὰ χείλη, διὰ τὴν ἀπώλειαν ἐνὸς ὄνειρου τόσον πλησίον ἀπομένου τῆς πραγματικότητος; Νὰ σκύψωμεν τὴν κεφαλήν, ἡ νὰ εἴπωμεν «τὸ πεπρωμένον φυγεῖν ἀδύνατον». Ἀλλὰ θὰ ἡτο τραγικὴ εἰρωνία πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς τότε, ὅπότε ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει εἴμεθα ἄξιοι τῆς τύχης καὶ τοῦ πεπρωμένου μας, προσέτι δὲ τῆς ἀδιαφορίας καὶ τῆς ἀνικανότητός μας. Τῆς ἀνικανότητός μας ναί, διότι περὶ ἀνικανότητος πρόκειται, ὅταν ἐνῷ ἡ τοποθεσία προσφέρεται ὑπὸ τὰς πλέον καταλήλους συνθήκας -εἶναι γνωστῶν αὐτό- καὶ πληροῦ εἰς τὸ ἐπακρον ἀπάσας τὰς προϋποθέσεις κατορθώσουν ἄλλοι ἐπιτήδειοι καὶ μᾶς ἀρπάξουν τὰ πρωτεῖα μας προβάλλοντες ἀξιώσεις γελοίας, ίκανὰς μόνον μωροὺς νὰ πείσουν καὶ στερουμένας παντελῶς πραγματικῆς καὶ δικαίας βάσεως καὶ κατορθώσουν δι' αὐτῶν νὰ μᾶς ἀποκοιμίσουν. Ἀλλ' ἄς μὴν ξεχνῶμεν, ὅτι συμπολίται μας πρὸ ἐτῶν ἥσαν οἱ πρῶτοι οἴ-

τινες έξεφράσθησαν περὶ τῆς ἀνεγέρσεως τούτου τοῦ ἔργου, πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ ἔξωραϊσμοῦ τῆς περιοχῆς. "Οτε λοιπόν, τὸ γε νῦν ἔχον, ἡ ἐλπὶς ἀναπτεροῦται καὶ ἡ πραγματικότης φαίνεται καθαρά, θὰ ἡτο δυστύχημα ἀληθῶς, νὰ μὴν ἴδωμεν τὸ ὡς ἄνω ἔργον ἐπιτελούμενον εἰς τὴν Κόνιτσαν. Τὰ ὄφέλη τὰ ὅποια: θὰ προέκυπτον ἐξ αὐτοῦ εἶναι εἰς πάντας γνωστὰ καὶ διὰ τοῦτο δὲν θὰ κάνωμεν ἀπαρίθμησιν τούτων. Δι' ἐν μόνον εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι ἂμα τῇ λήξει τῆς ἀνεγέρσεως ἡ Χαράδρα καὶ ἡ Κόνιτσα θὰ καταστοῦν τὸ ἐπίκεντρον τοῦ τουριστικοῦ ἐνδιαφέροντος μὲν ἄπαντα τὰ ἐπακόλουθα ὄφέλη. Οὐχὶ δὲ μόνον ἡ Κόνιτσα θὰ καρπωθῇ, οὐχὶ μόνον ἡ ἐπαρχία τῆς, ἀλλὰ προσέτι καὶ ἡ "Ηπειρος, ἔστιν ὅτε δὲ καὶ πλεῖσται ἄλλαι περιοχαί, αἵτινες διὰ τῆς ὑπὸ κατασκευήν 'Εθνικῆς 'Οδοῦ θὰ συνδεθῶσι μετ' αὐτῆς. Παρέρχομαι δὲ τὸ γεγονός, ὅτι ἡ περαιτέρω ἀνάπτυξις τῆς περιοχῆς - ἐγκαταστάσεως μόνιμοι κλπ. - ἐπαφίεται εἰς τὸν ΕΟΤ. Ἀλλὰ καὶ ἐν ἔτερον ἀκόμη καὶ σπουδαιότερον. Διὰ τοῦ ἐν λόγῳ φράγματος θὰ σταματήσει ἡ ἐρήμωσις. Διότι ἃς μὴν τρέφωμεν αὐταπάτας καὶ ἃς μὴν ἐθελοτυφλώμεν πλέον. Λέγομεν ὅτι ἡ Κόνιτσα ἀνοικοδομεῖται συνεχῶς, ἀλλὰ ἡ ἀνοικοδόμησις αὕτη ὡχριά ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν τοιαύτην ἄλλων ἐπαρχιῶν. Δὲν δυνάμεθα νὰ ἀποκρύπτωμεν τὴν ἀλήθειαν, δσον καὶ νὰ εἴμεθα προσκεκολλημένοι εἰς παλαιοτέρας καταστάσεις, ἀλλὰ πρέπει νὰ εὔρωμεν τὸ θάρρος νὰ δμολογήσωμεν τὴν πραγματικότητα δσον πικρὰ καὶ ἀν εἶναι αὕτη. Γεγονὸς πάντως εἶναι ἐν, ὅτι ὁ κόσμος φεύγει, χωρὶς νὰ τὸ ἐπιθυμεῖ καὶ ἡ Κόνιτσα φθίνει, φθίνει, φθίνει συνε-

χῶς. Ἀλλὰ διὰ τῆς κατασκευῆς τοῦφράγματος θὰ συγκρατηθῇ τὸ ρεῦμα τῆς καταστάσεως αὐτῆς; Φρονοῦμεν πώς ναί. Αἱ προϋποθέσεις, αἵτινες θὰ δημιουργηθῶσι διὰ μίαν ἐργασίαν καὶ μία καλυτέρα ζωή, ἐν συνδυασμῷ μὲ τὸ ρεῦμα τῆς 'Εθνικῆς 'Οδοῦ, θὰ ἀποτρέψουν ὅπωσδήποτε τὴν νῦν ὑπάρχουσαν κατάστασιν.

"Οθεν... τὰ βλέμματα πάντων ἡμῶν στρέφονται νῦν πρὸς πάντας τοὺς ἔχοντας τὴν δυνατότητα καὶ τὴν διάθεσιν νὰ βοηθήσουν, Ιδία δὲ πρὸς τοὺς ἐν 'Αθήναις ἐγκατεστημένους συμπολίτας μας τοὺς ἐν πολλοῖς ἔχοντας «τὰ γένεια» διατὶ ὅχι δὲ καὶ «τὰ χτένια»; Πιστεύομεν ὅτι ἡ ίδεα των περὶ τοῦ φράγματος, νὰ μὴν μείνῃ μόνον ἐπὶ τοῦ χάρτου, ὡς λογοτεχνικὸν δοκίμιον ἄνευ ἀξίας, ἀλλὰ νὰ λάβῃ σάρκαν καὶ ὄστα. Πάντας αὐτοὺς προσμένουν νῦν οἱ Κονιτσιώται καὶ εἰς αὐτοὺς ἐναποθέτουν τὰς ὅχι ματαίας ἐλπίδας των. Καὶ ἔχομεν τόσα πολλὰ νὰ προβάλλωμεν ἡμεῖς ὡς Κόνιτσα -πλὴν τῶν βασικωτέρων τούλαχιστον ἀτινα ἀνέφερον ἀνωτέρω- καὶ ἔχομεν τόσα πολλὰ οὐχὶ νὰ ζητήσωμεν, ἀλλὰ νὰ ἀπαιτήσωμεν καὶ τὸ σπουδαιότερον, μᾶς χρεωστοῦν οἱ πάντες τόσα πολλά, ὥστε δυνάμεθα ἀν ὅχι νὰ εἴμεθα βέβαιοι τούλαχιστον νὰ ἐλπίζομεν μεγάλως περὶ τοῦ ἀποτελέσματος. Νομίζομεν ὅτι ἡμεῖς ἐκ τῆς σκοπιάς καὶ ἐκ τῆς θέσεώς μας ἐθέσαμεν τὴν ἐναυσματικὴν πυροδότησιν τῆς θρυαλλίδος τῶν περαιτέρω ἐνεργειῶν. 'Αναμένομεν λοιπὸν τὴν θορυβώδη ἐκπυρσοκρότησιν τῆς πυρίτιδος μὲ τὰς ὡς γεγονότα πάντοτε ἀποτελέσματά της. Νὰ πιστέψωμεν μήπως ἡ πυρίτις εἶναι... «μουσκέμνη»; 'Αμφιβάλλομεν.

Σύνδεσμος Κονιτσιωτῶν 'Αθηγῶν

—Ο Σύνδεσμος Κονιτσιωτῶν 'Αθηγῶν ἐπραγματοποίησε μίαν θαυμασίαν συνεστίασιν τῶν μελῶν του τὴν 3ην Μαΐου 1969 εἰς τὴν αἱθουσαν ἐστιατορίου τοῦ Ξενοδοχείου Στάνλευ. Οἱ Κονιτσιώτες τῶν 'Αθηγῶν δρῆκαν ἔτσι τὴν εύκαιρίαν νὰ γλεντήσουν ὑπὸ τοὺς ἥχους τοῦ κλαρίνου τοῦ Κονιτσιώτη ὄργανοπαίκτη κ. Α. Τσιούτα.

—Μὲ τὸν ἵδιον ἐνθουσιασμόν, οἱ Κονιτσιώτες τῶν 'Αθηγῶν πῆραν μέρος καὶ εἰς τὴν ἐκδρομὴν ποὺ διωργάνωσεν ὁ Σύνδεσμος Κονιτσιωτῶν τὴν 18ην Μαΐου τ.ε. εἰς Δελφούς καὶ "Οσιον Λουκᾶν.

—Ο Σύνδεσμος Κονιτσιωτῶν 'Αθηγῶν καλεῖ τὰ μέλη του, ἀλλὰ καὶ ὅλους τοὺς ξενηγτειμένους Κονιτσιώτες σ' ἐναρτεῖσθαι στὴν Κόνιτσα κατὰ τὸ δεκαήμερο ἀπὸ 5 ἕως 15 Αύγουστου. Μία τέτοια συγάντησις στὴν Κόνιτσα θὰ ἀποτελοῦσε καὶ γιὰ τοὺς ξενηγτειμένους ἀλλὰ καὶ γιὰ τοὺς παραμένοντας στὴν Κόνιτσα, ἐνα ἀναβάπτισμα σχέσεων, φιλίας κι ἀγάπης γιὰ τὸν τόπο.

Παζαριοῦ ἀνατομὴ

Τοῦ κ. ΓΙΑΝ. Λ.

ΙΓ'

Ἡ τομὴ δυμῶς αὐτή, δὲν ἔφτασε, στὶς ἀκραῖες συνέπειές της. Ὁ μηχανισμὸς τῆς πρωταρχικῆς συσσώρευσης τοῦ κεφαλαίου, στοὺς παζαριώτες μας, σὲ τοῦτα τὰ μέρη, δὲν δούλεψε, ὅπως θάπτετε. Ἡ χιονοστιβάδα, κατηφόρησε γιὰ λίγο καὶ ξέμεινε.

Θωλὰ τὰ χρόνια. Τούρκικος ζυγός. Νομαδικὴ κρατικὴ διάρθρωση καὶ νοοτροπία, μὲ προαιώνιες ὄργανικὲς παραμορφώσεις.

Ἐνῶ ἡ οἰκονομία πιεζόμενη ἀπ' τοὺς καιρούς, ἔπαιρνε κάποιο ρυθμό, ὄργανώνταν ὅλο καὶ σὲ σωστότερες, δυναμικώτερες συνδέσεις, ἄτομο μ' ἄτομο, ὅμαδα μὲ ὅμαδα, περιοχὴ μὲ περιοχὴ, σὲ βελτιούμενες διαρκῶς ποιοτικὰ κλιμακώσεις (κι' ὅσο ὁ καιρὸς περνοῦσε εἴτενε νὰ μετατραπῇ σ' ἐνα αὐτορυθμιζόμενο κοινωνικὸ μηχανισμό, μ' ἔξαρτημένα ἀνακλαστικὰ κι' ὥκεάνειες δυνατότητες), οἱ θεσμοὶ τῆς πολιτείας ἥσαν σκιώδεις, σχεδὸν ἀνύπαρκτοι, σὲ τέτοιο σημεῖο, ὥστε μποροῦσε ὁ καθένας, ὁ ὀποιοσδήποτε, ποὺ θὰ διέθετε καὶ τὴν παραμικρότερη δύναμη, κρατική, παρακρατικὴ ἢ ἑωκρατική, ἀσκώντας μιὰ κάποια βίᾳ, νὰ τῆς φράξῃ ἀποφασιστικά, καταστροφικὰ τὸ δρόμο.

Πότε;

Σὲ μιὰ περίοδο ποὺ δλα κρέμονταν ἀπ' ἐνα τίποτα, ἀπὸ ταχύτητες κι' εὔελιξίες, γιὰ νὰ πιαστῇ τὸ τραίνο, λίγο μετὰ τὸ ξεκίνημά του.

Κι' ὅσο στὰ πράγματα ἦταν ὁ Ἀλῆ Πασᾶς, δλα πήγαιναν καλά.

«Ἐτεὶ 1814, Σεπτεμβρίου 26. Θύμηση, ποιὸς ζῆ καὶ νὰ μολογῇ τὰ θάματα τοῦ Ἀλῆ Πασᾶς βεζύρη, τὶ ἔκαμε καὶ τὶ θὰ κάμῃ ὁ Θεός τὸ ἡξεύρει. Καὶ αὐτὸς ἔξετόπισε τοὺς ἀγάδες ἀπὸ τὰ σπίτια τους καὶ ἀπὸ τὸν τόπο τους καὶ τὰ χωριγιά τους, τοὺς ἀτζαμῆδες καὶ ἄλλους πολλούς. Καὶ τοὺς χριστιανούς τοὺς ἔχει καλὰ καὶ ὁ Θεός νὰ ἔχῃ κι' αὐτὸν καλά. Τὸ σήμερον γράφω καὶ αὔριον δὲν ἡξεύρω τὶ μέλλει νὰ γίνῃ. Παπαδημήτρης ἀπὸ Τσαμαντά εἰς ἐνδειξιν καὶ ἐνθύμη-

ση τοῦ καιροῦ γράφω καὶ ἄλλος σὲ τέτοια χρόνια νὰ μὴ γράφῃ, τὶ εἶναι κατάρα καὶ νὰ συχωρέσῃ ὁ Θεός καὶ ἐμένα ἀπὸ τὶς πολλὲς ἀμαρτίες...».

Περίεργη φυσιογνωμία ὁ Ἀλῆ Πασᾶς. Τύραννος. Βίαιος. Σκληρός. Ἀπάνθρωπος. Λάγνος. Ἀσελγής. Ἐνσεσταρκωμένος δαίμων.. Ναί. Ἄλλα... Παρ' δλα ταῦτα: "Ἐνας μοναδικὸς γιὰ τὴν Ὁθωμανικὴ Αὐτοκρατορία. Πασσᾶς.

Τὸ μεγαλύτερό του προσόν: Εἶχε τὴν δσφρηση τοῦ «Μεγάλου». Ἡξερε νὰ διαλέγῃ συνεργάτες, νὰ χρησιμοποιῇ τοὺς ἀξιώτερους στὴν καγκελαρία του. Πρῶτος ἔπιασε τὸ νόημα τῶν καιρῶν. Τὸ ἀνέβασμα τῶν ἀστῶν. Καὶ πῆγε μὲ τὸ μέρος του. Ἡταν ἐνας ἐπαναστάτης μὲ συνείδηση. Σὲ μιὰ περιοχὴ καὶ μιὰ ἐποχὴ τῆς 'Ιστορίας κατ' ἔξοχὴ πρόσφορη. Δὲν τὸν ἐνδιάφερε τὸ θρήσκευμα καὶ ἡ ἔθνικότητα. Λογάριαζε τὸ ἴδιο ρωμιοὺς ἀλβανοὺς καὶ Τούρκους. Χριστιανοὺς, μωαμεθανοὺς κι' ἑβραίους. Ποῦ τὸ χρωστοῦσε τοῦτο;

Ποτέ ἄλλοτε, οὔτε μέχρι σήμερα, γεωγραφικὴ περιοχὴ τῆς ἐπικρατείας του δὲν πλησίασε τόσο πολὺ τὴν προγιμένη Εὐρώπη. Καὶ ποτὲ ἄλλοτε ὁ θάνατος ἐνὸς ἀνθρώπου δὲν στοίχισε τόσο πολὺ σ' ἐναν τόπο, δσο ὁ σκοτωμός του. Καίρια ἡ συντριβὴ μιᾶς μοναδικῆς ἀνάτασης. Φραγμὸς ὁριστικὸς στὸ δρόμο τῆς ἀναγέννησης.

Οι παζαριώτες μας, σὰν γίνονταν νοικοκυραῖοι, καὶ σὰν ἀποκτοῦσαν χτήματα καὶ μπάσενες στὸν κάμπο, ἔτσι ὅπως βρέθηκαν ἀπροετοίμαστοι ν' ἀντιμετωπίσουν τούτη τὴν θεμελιακὴ τους «ἄλλαγὴ θέσης» δὲν ἥσαν καὶ σὲ θέση νὰ προσφέρουν τίποτε τὸ καινούριο στὶς σχέσεις τους μὲ τοὺς ἀγρότες. Βολεύτηκαν ὅπως, ὅπως, ἀντιγράφοντας τὰ χούγια (τὶς συνήθειες) τῶν παλιῶν Ἀρχόντων-μόνο, ποὺ σὰν καινούριοι ἄρχοντες, δὲν εἶχαν καὶ τὴν «Ἀρχοντιά» τῶν παληῶν. Ἡσαν βιαστικοί, γκρινιάρηδες κι' ἀδέξιοι. Κυτ-

τοῦσαν νὰ διγάλουν κι' ἀπὸ τὴ μυῆγα ξύγκι.

«Ἄν δὲν χορτάσουν οἱ φτωχοί, οἱ ἀρχόντοι δὲν χορταίνουν».

«Εφρηξε ὁ φτωχός, μὲ τὰ καινούρια ἀφεντικά. Τίναξε τὸ γιακά του καὶ διπλοκουμπώθηκε.

«Νὰ σὲ φυλάῃ ὁ Θεὸς ἀπὸ καινούριο ἄρχοντα κι' ἀπὸ παληὸ ζητιάνο». Ὁ καημένος ὁ παζαριώτης, δὲν πίστευε στὴν προκοπή του. Κατατρυχόνταν μόνιμα ἀπὸ τὸ ἄγχος τῆς «ἐπανόδου ἀπὸ τὴν ἀρχήν». Ἐβλεπεν στὸν ὑπνὸ του, πῶς εἶναι ἀναγκασμένος νὰ ξαναρχίσῃ ἀπὸ τὸ τίποτα καὶ λαχτάριζε.

«Βοήθα φτωχέ μου, βοήθα με, μὴ γίνουμ' ἵσα κι' ἵσα... Τοῦτο τὸ σύμπλεγμα τόχουμε δλοι οἱ λαοί, στὶς παληὲς κοινωνίες. Προαιώνιο στῆγμα. Καὶ δείχνει πῶς γεράζουμε γρήγορα, εύθὺς μετὰ τὴν πρώτη μας ἀποκατάσταση. «Οπως δείχνουν ὅμως τὰ πράγματα, τὸ σύμπλεγμα τοῦτο εἶναι στοιχεῖο βασανιστικό, ἀνασχετικό, δὲν εἶναι στοιχεῖο προόδου. Στὸ νέο κόσμο, τέτοιο σύμπλεγμα δὲν ὑπάρχει. Γιὰ τὸν ἀμερικάνο, τίποτα δὲν εἶναι ὄριστικὸ ἔξω ἀπὸ τὸ θάνατο. Τὸ νὰ ξαναρχίζῃς ἀπειρες φορὲς ἀπὸ τὴν ἀρχὴ καὶ δυνατό, καὶ φυσικὸ, ἀλλὰ κι' εὐχάριστο εἶναι. Σχεδὸν εἶναι καθῆκον. «Υπάρχουν ὅμως πάντοτε τόσες εύκαιριες; 'Εδῶ εἶναι τὸ πρόβλημα. Τὸ βέβαιο εἶναι πῶς αὐτοὶ οἱ ἀνθρωποι δὲν γεράζουνε ποτέ. Δὲν τὸ βάζουν κάτω. Νοιώθουν σὰν παιδιά. «Ισως μάλιστα νὰ παρανοιώθουν πῶς εἶναι παιδιά....

Παράδιναν τὴ γῆ τους, οἱ παζαριώτες νοικοκυραίοι, στοὺς τσιφτσῆδες (ζευγίτες) ρωμιοὺς ἢ τούρκους ἀπὸ τὴ Κάτω Κόνιτσα. Καὶ γίνονται σέμπροι. Ἀνάλογα μὲ τὸν καιρό, τὸ χωράφι καὶ τὶς περιστάσεις κλείνονταν ἡ συμφωνία τὸν Ἀηδημητριοῦ. Μισακάρικο, τριτάρικο ἢ μὲ τὸ ἡμορο (γεώμορο). Ἡ μοιρασιὰ σ' ἀνάλογα μερίδια γίνονταν ἀφοῦ ἐβγαίνε τὸ δέκατο ποῦπταιρναν οἱ μουλτεζίμηδες (δεκατιστές - φοροεισπράκτορες). Καμμιὰ φορὰ σὰν τύχαινε στὶς μπάσενες νὰ μένουν καὶ παρακεντέδες (παλιοὶ ίδιοκτῆτες) ἀφηναν τὴ γῆ σ' αὐτοὺς νὰ τὴν καλλιεργοῦν γιὰ λογαριασμὸ τῶν νοικοκυραίων.

Τσιφτσῆδες καὶ παρακεντέδες,
— ἀνάθεμα δυὸ πράματα
φτώχεια καὶ γεράματα...
στὶς κενὲς ὁρες δὲν ἔμειναν ἀργοί. Γίνονταν

πολυτεχνίτες. Κουβαλοῦσαν καψόξυλα στὰ σπίτια. «Εκαναν τὸν ἀγωγιάτη. Δούλευαν στὸν ἀργαστήρια τοῦ παζαριοῦ σὰν καλφάδες καὶ τεχνίτες. Ἀκολουθοῦσαν καὶ καμμιὰ φορὰ τοὺς νταϊφάδες τῶν μαστόρων, ἀπὸ χωριὸ σὲ χωριό.

Χριστούγεννα ὅμως καὶ Πάσχα, δπως καὶ νᾶχε τὸ πράμα

— ποὺ σὲ ταῖζει καὶ σὲ ὀρίζει —

«Ασπριζαν (άσβέστωναν) τὰ σπίτια τοῦ σέμπρου των — τοῦ νοικοκύρη — Τούφτιαν τὸν τραχανὰ τῆς χρονιᾶς (ξυνὸ ἢ κοφτό, δπως τὸν πεθυμοῦσε ἢ ἀφεντιά του). Καὶ τοῦ κουβαλοῦσαν τὴ σαλαριὰ (τὸ πρόβατο, τ' αὐγὰ τὶς κόττες καὶ τὰ ξύλα γιὰ ξεχειμώνιασμα).

... 'Απὸ τὴν ἔρμη τὴ σπορά
τ' ἀφεντός τὸ γήμορο
τοῦ βασιληᾶ τὸ δέκατο
τοῦ παπᾶ τὰ πρόσφορα
τρεῖς φορὲς ὁ σπόρος της
τοῦ δραγάτη, τοῦ ζευγά
Κι' ἀν μένει θὰ μεράσουμε...

Τὸ μαλλιοτράβηγμα τῶν σέμπρων, γίνονταν στὸν ἀλῶνι. «Ἐφταν' ὁ ἀφέντης πάνω στὴν ὥρα, φουριόζος καὶ καχύποπτος. Τὸ ἔνα δὲν τοῦ ἄρεσε, τὸ ἄλλο τοῦ δρωμοῦσε. 'Αλλὰ τὸ μάτι ἀστρείτης. «Ἐκοβε μὲ τὸ πρώτο. Λογάριαζε τὰ καντάρια ποὺ θὰ σήκωνε.

Τὶ νὰ εἰπῇ ὁ καημένος ὁ σέμπρος. Καταλάβαινε. «Ἐβλεπε τὸν «ἄρπαγα». 'Αλλὰ δὲν μιλοῦσε. Σάμπως κι' ἄλλο σέμπρο νά-βρισκε, τὰ ίδια δὲν θὰ τράβαγε.

«Καὶ τοῦτο δίκο μου καὶ κεῖνο τῆς ἀφεντιᾶς μου».

— Βλέπεις σέμπρε;

— Βλέπει ὁ Θεός, ἀποκρίνονταν μὲ μακροθυμιὰ ὁ σέμπρος.

«Οταν τέλειωνε ἡ μοιρασιά. Πρώτα φόρτων' ὁ ἀφέντης στὰ ζωντανὰ τοῦ σέμπρου. Κι' ἔπειτα ὁ σέμπρος. Ποὺ νὰ σκεφτῷ ὁ καημένος ὁ τσιφτσῆς ν' ἀλλάξῃ τούτη τὴν προαιώνια σειρὰ τῶν πραγμάτων; 'Αλλὰ καὶ τὶ νὰ πρωταλλάξῃ; Καὶ μὲ ποιόν;

«Ο φτωχός τὸ δίκιο τόχει μόνο γιὰ νὰ κλαίγεται...»

Τρομαχτικὴ ἡ δύναμη τῆς παροιμίας καὶ τοῦ γνωμικοῦ...

Συμπτυκνώνουν τὶς φυχικὲς ἀντιδράσεις τοῦ λαοῦ καὶ δίνουν συγκεκριμένη μορφὴ σὲ

καταστάσεις, συναισθήματα καὶ σκέψεις. 'Απὸ στόμα σὲ στόμα, ώς μεταδίδονται, μιὰ παροιμία κι' ἔνα γνωμικό, ἀποκτάνε μιὰ κάποια ποίηση (ἔξω ἀπ' τὰ τυχαία ἔξωτερικὰ στοιχεῖα, τὴν ὁμοιοκαταληξία καὶ τὸ ρυθμό) καὶ μιὰν αἴσθηση λυτρωτική.

Εἶναι καταπληκτικό, τὸ πῶς ἀποδέχεται τὸ νόημα, τὴ γεύση καὶ τὴ διδαχή -τὴ δύναμικὴ φιλοσοφία- τῆς παροιμίας, καὶ τοῦ γνωμικοῦ κι' ὁ τελευταῖος ἄνθρωπος τοῦ λαοῦ.

"Ισως νὰ μὴν ὑπάρχῃ ἄλλος «τόπος κοινὸς» τοῦ λόγου, γιὰ δὲν μας, δὲν εἰναι ἡ παροιμία καὶ τὸ γνωμικό. Σὲ τελευταίᾳ ἀνάλυση, ἡ ποιότητα ἐνὸς λαοῦ, κάτι ποὺ διαφεύγει ἀπὸ ὅποιαδήποτε λόγια μελέτη, καθρεφτίζεται θαυμάσια σ' αὐτὲς τὶς λίγες λέξεις ποὺ ἀποτελοῦν τὶς παροιμίες καὶ τὰ γνωμικά του. "Ωρες - ωρες οἱ παροιμίες καὶ τὰ γνωμικὰ μοιάζουν σὰν ἔνα σύνθημα.... ποὺ συναρπάζει... Εἶναι τρομακτική στ' ἀλήθεια ἡ δύναμη τῆς παροιμίας καὶ τοῦ γνωμικοῦ.

'Απὸ τούτη τὴ συνταρακτικὴ ἀλλαγή, κάτι πρόλαβε νὰ κερδίσῃ κι' ὁ κοσμάκης - ὁ μεροκαματιάρης - ὁ φτωχός -. Λίγο μὲ τὰ μεροκάματα στ' ἔργαστήρια. Λίγο μὲ τὶς δουλειές τοῦ ποδαριοῦ, ἡ τὶς δουλειές τ' ἀγωγιάτη, λίγο μὲ τὰ ξύλα, λίγο μὲ τὶς ἄλλες τέχνες ὅλο καὶ βελτιώνονταν ὁ τρόπος τῆς ζωῆς του. "Ανοιγαν καὶ τῶν παιδιῶν τὰ μάτια μὲ τὰ γράμματα, ποὺ γίνονταν κοινὸ κτῆμα.

Κρῖμα ὅμως, ποὺ τούτη ἡ ἄνθιση δὲ βάσταζε πολύ.

Σὰν σκότωσαν τὸν 'Αλῆ Πασᾶ, Γενάρη μῆνα στὰ 1822, πῆραν τὰ πράματα τὴν κάτω βόλτα.

"Ἐληξεν ἡ εὔτυχία τῶν ραγιάδων.

ἡ ἄκρα εἰρήνη καὶ «ἐ λ ε υ θ ε ρ ί ω...

Ξαναβγῆκαν στὴν ἐπιφάνεια, οἱ μπέηδες κι' οἱ ἀγάδες τῆς Κολώνιας, ποῦχαν χρόνια κατανωχιαστῆ, συντριμμένοι ἀπ' τὸν 'Αλῆ.

Μαύρες νῦχτες καὶ μαύρες μέρες πέρασε ὁ τόπος.

"Ἐμειναν τὰ ντερβένια ἀφύλαχτα καὶ τὰ καραβάνια ἀπροστάτευτα.

Οἱ ἀρβανίτες ποὺ μαζεύονταν μὲ διάση, ἀπ' τὸν 'Ομέρ Βρυώνη καὶ τὸν Κιουταχῆ, νὰ πάνε νὰ πατήσουν τὴν ἐπαναστατημένη Ρούμελη καὶ τὸ Μεσολόγγι, ἔτρεχαν ἀπὸ χωριὸ σὲ χωριό, σὰ μανιασμένοι. "Αρπαζαν ζῶα κι'

ἀνθρώπους γιὰ ἀγγαρεῖες καὶ τοὺς τράβαγαν γιὰ κεφατζῆδες, γιὰ χτιστάδες, γιὰ ἐργάτες.....

Στὸ βάθος δὲν ἐνδιαφέρονταν παρὰ μόνο γιὰ τὸ πλιάτσικο.

Τὸ ἴδιο, κι' ὅταν γύριζαν ἀπ' τὴν ἐκστρατεία ὕστερ' ἀπ' τὴν ἀποτυχημένη πολιορκία τοῦ Μεσολογγιοῦ, διαλυμένοι, ἀσύδοτοι, ἔξαγριωμένοι δυὸ φορές, φευγάτοι ἀπ' τὸ φόβο τοῦ πολέμου, πανικόβλητοι, πνιγμένοι στὴ δειλία, στὸ μῆσος καὶ στὴν ἐκδίκηση. Δὲν ἄφηναν τίποτε ὅρθιο.

"Ἐφριξαν τοῦρκοι καὶ χριστιανοί.

Βασικὸ πρόβλημα τοῦ Σουλεϊμάνηπερ Κόνιτζα διοικητῆ τότε στὰ Γιάννινα, νὰ βρῇ τρόπο ν' ἀπαλλαγῇ ὁ τόπος ἀπὸ τούτους τοὺς ντελῆδες (ἀντάρτες).

«"Οταν τὸ γαϊδοῦρι μιὰ φορὰ κόψῃ τὴν τριχιὰ ἀπ' τὸ παλοῦκι ἔμαθε καὶ θὰ τὴν ξανακόψῃ»...

Οἱ ἀπανωτές, ἐξαντλητικές, στρατολογίες, ποὺ γίνονταν ἀνάμεσα στοὺς ἀρβανίτες. Τὰ βίαια καὶ τραχεία μέσα ποὺ μεταχειρίζονταν, μικροὶ καὶ μεγάλοι πασάδες, παίζοντας τὸ κεφάλι τους, βιαστικοὶ νὰ συναθροίσουν ὀπλοφόρους, στὶς ἀλλεπάλληλες ἐκστρατείες τους ἐνάντια στὴν ἐπαναστατημένη Ρούμελη καὶ τὸ Μωριά. Οἱ ἀτυχίες στὸν πόλεμο. Οἱ πικρίες καὶ οἱ ἀπογοητεύσεις ποῦχαν ἀπ' τὸ σκοτωμὸ τοῦ 'Αλῆ Πασᾶ. "Η διάψευση τῶν ἐλπίδων γιὰ μιὰ κοινὴ Ἑλληνο-αλβανικὴ κατάσταση, ὕστερ' ἀπ' τὴ διαπίστωση ποὺ ἔκανε ὁ ἀπεσταλμένος τους στὴ Ρούμελη Ταχίρ 'Αμπάζης, πὼς τὸ ρωμαΐκο ξέκοψε καὶ τραβάει τὸ δικό του δρόμο.... "Αναφαν κι ἀλάφιασαν τ' ἀρβανίτικο αἷμα. Κύματα ἀνταρσίας φούντωναν ἀπὸ παντοῦ. Πρῶτος ὁ Σιλιχτάρ 'Ελιάζ Μπότας, ἀπ' τὴν περιοχὴ τῆς Κολώνιας, παλιὸς σύντροφος τοῦ 'Αλῆ, θεωρούμενος κάποτε καὶ διάδοχός του, σήκωσε τὴ σημαία του ἐνάντια στὸ δοβλέτι. 'Αποδιωγμένος ἀπὸ τὴ Θεσσαλία, μπήκε στὴν "Ηπειρο καὶ πέρασε ἀπ' τὸ Μέτσοβο - Ζαγόρι στὴν Κόνιτσα, ὅπου σάρωσε τὸ πᾶν. 'Απὸ κοντά του, κάθε καρυδιᾶς, καρύδι, ποὺ δὲν εἶχε ίερὸ καὶ δσιο. Στὴ Βούρμπιανη χάλασαν τ' ἀρχοντικὸ τοῦ Κώστα Γραμματικοῦ, σκότωσαν τὸν ἀνεψιό του καὶ τὴ γυναῖκα του, πῆραν σκλάδο τὸ γυιό του καὶ ἄρπαξαν ὅλο τὸ βίος του.

«1826 Οκτωβρίου 9, ξημερώνοντας Σαββάτω... μὲ ἐπλάκωσαν 130 ἄνθρωποι σταλμένοι ἀπὸ τὸν Πονταλῆ Σιλιχτάρη καὶ μ' ἔχάλασσαν...».

Τρομαγμένοι ἀπ' τὶς ἀπειλὲς καὶ τοὺς κινδύνους πέσαν μὲ τὰ μοῦτρα οἱ πασάδες. "Ἄλλοι γιὰ νὰ σταματήσουν τὸ κακό. "Άλλοι γιὰ νὰ βροῦν σὲ τοῦτα τὰ μπουλούκια, συντρόφους στ' ἀλληλοφαγώματά τους. Τελικά, ξαγοράστηκε φαίνεται κι' ὁ Σιλιχτάρ Μπότας. 'Ο Σελίμ Πασᾶς, σατράπης Θεσσαλίας καὶ Ἡπείρου, τὸν ἔβαλε τοποτηρητὴ του στὰ Γιάννενα, μαζὶ μὲ τὸν Λιατίφ Εφέντη Κονιτζιώτη Σεμπριά, ποὺ δὲν βάσταξε πολύ... Λίγο ἀργότερα ὁ Σιλιχτάρ Μπότας ξαναβγῆκε στὸ κλαρί.

"Υστερα ἀπ' τὸ Σιλιχτάρ Μπότα, βγῆκε στὸ κλαρὶ ὁ Σούλτζα Κορύτζα, ὀπλαρχηγὸς στὴ Θεσσαλία. Αὐτὸν τὸν βρῆκε καὶ τὸν σκότωσε ὁ Ρεσίτ Πασᾶ Κιουταχῆς, παιρνόντας γιὰ τὴ Ρούμελη... Στὴν Αύλῶνα ὁ Ἰσμαήμ Μπέη - Βλιώρας σήκωσε δικό του μπαϊράκι, ὕστερ ἀπ' τὴν σύναξη τῶν ἀλβανῶν μπέηδων στὸ Μπεράτι. Σύμμαχος μὲ τὸ Σιλιχτάρ Μπότα, σκέφτονταν πὼς θὰ ξανάρχονταν οἱ καιροὶ ποὺ θάταν «Πάλι ὁ Ἀλῆ Πασᾶς, πασᾶς, πάλι αὐτοὶ δερβεναγάδες». ""Ομως εὔκολόπιστος ώς ἦτταν ἔδωσε μπέσα στὸ Ρεσίτ Πασᾶ. Κι' ἔπεσε κάτω ἀπ' τὶς σφαῖρες τοῦ Καφτὰν Ἀγά, μεγάλου ἀξιωματούχου του μέσ, τὰ Γιάννινα μιὰν ἐποχὴ ποὺ οἱ ἀρβανίτες στρατιώτες ἦσαν σὲ θέση ν' ἀνατρέψουν καὶ τὸ Ρεσίτ Πασᾶ καὶ τὸ Δοβλέτι. Τὸν ἴδιο καιρὸ ὁ Ἀσλάμπεης ἀπ' τὴν Καραμουρατιὰ μὲ 2.000 ἀρβανίτες, ἐπιστρέφοντας ἀπὸ τὸ Ἑλληνικό, ἔπεφτε στὸ Ζαγόρι κι' ἅρπαζε «λύτρα ἀπ' τὰ χωριά». Μαζὶ μ' αὐτὸν οἱ ὀπλαρχηγοὶ τοῦ Ρεσίτ Πασᾶ, στὴν ἐκστρατεία τῆς Ἀθήνας, ὁ Ἀλῆκος Λιάμτζης, ὁ Χατζῆ Ντέμος, ὁ Ταχήρ Μπέης, ὁ Ἰσούφ Λιάπης, ὁ Ταουλᾶς Μέτι Μαρτίνι, ἔνας-ένας ἀποτραβιόνταν ἀπ' τὰ Γιάννενα κι' ἔπιαναν τὰ χωριά. Ποιὸς εἶδε τὸ θεριὸ καὶ δὲ φοβήθηκε... Λίγο ἀργότερα σήκωσε τὸ μπαϊράκι του στὴ Σκόδρα κι' ὁ Μουσταφᾶ Πασᾶς. Βγῆκαν στὸ κλαρί, κι' ὁ Καραγιώργος ἀπ' τὴ Φούρκα. 'Ο Ζάκας ἀπ' τὰ Γρεβενά. Κι' ὁ Δεληγιάννης ἀπ' τὸ Μέτσοβο.

Στὸ τέλος ἥρθε κι' ὁ Ζινέλης Γκιώνης Λέκας, ὁ περίφημος λαϊκὸς ἡγέτης Γκιουλέκας πούμεινε στὴν παροιμία - μὴ μᾶς κάνη τὸ

Γκιουλέκα - ἀπὸ τὸ Κούτζη τοῦ Δελβίνου.

Ξεκίνησε ἀπὸ τὸ τίποτα καὶ μὲ διακόσιους λιάπηδες.

... Καιροὶ, ποὺ ἀρβανίτες καὶ χριστιανοὶ ἦσαν μέχρι τὰ μπούνια ἀγανακτισμένοι.

Μιά, ἡ ἀσταμάτητη στρατολογία ἀτάκτων ποὺ βάσταγε χρόνια καὶ ξεκλήριζε οἰκογένειες, μιὰ τὸ τανζιμάτ (τὸ Χάττι Χουμαγιούμ τοῦ Γκιουλχανέ, ἡ ἀναδιοργάνωση τῆς Αύτοκρατορίας τοῦ Ἀβδούλ Μετζήτ) ποὺ ἔκανε τὴ στρατολογία ὑποχρεωτική, κι' ἔβαζε στοὺς πάντες ἀκόμα καὶ στοὺς ἀρβανίτες μωαμεθανοὺς ποὺ παλιότερα ἀπαλλάσσονταν καὶ γιὰ τὰ πάντα, φόρους (φόρους γιὰ τὰ ζῶα, φόρους γιὰ τὰ χωράφια, φόρους γιὰ τὰ περβόλια, φόρους γιὰ τοὺς κήπους) ἀπαγορεύοντας ταυτόχρονα τὴν χωρὶς ἄδεια ὀπλοφορίας, πύκνωσαν τὶς ὁμάδες τοῦ Γκιουλέκα.

Φαίνεται ὅμως πὼς κι' ὁ Γκιουλέκας, ἦταν ἄξιος ἀρχηγός. Ἀγράμματος, ἀλλὰ γνωστικὸς καὶ συγκρατημένος. Γενναιόφρονας στοὺς ἔχθρούς. 'Αλλ' ἀτρόμητο παλληκάρι. Ξεκίνησε ἀγάς κι' ἔμεινε ἀγάς σ' δλη του τὴ ζωή. Μπέης δὲν ἔγινε. Γιὰ τὸν ἀρβανίτη κείνου τοῦ καιροῦ, ἦταν ἔνας θρυλικὸς ἥρωας, αὐτὸς ποὺ μίλησε στὴν ψυχὴ του, ποὺ «πῆρε τὸ αἷμα πίσω» στὰ Μπιτώλια, σκοτώνοντας τὸν Καφτὰν Ἀγά, μέσα στὴ σκηνὴ του, ἀπὸ ἐκδίκηση γιὰ τὸ δόλιο θάνατο τοῦ Ἰσμαήλ μπέη Βλιόρα. "Ετσι ἀλλωστε καὶ πρωτακούστηκε, νέος ἀκόμα τότε ὁ Γκιουλέκας.

Καταδιωγμένος ἀπὸ τὸν Τούρκικο στρατὸ βρίσκει ἄσυλο στὴν Ἐλλάδα.

Καὶ τοῦ δίνεται εὔκαιρία νὰ ἰδῃ καὶ νὰ στοχαστῇ, πὼς ἀνάμεσα στοὺς δύο λαούς, τὸ ἀρβανίτικο καὶ τὸ ρωμαϊκό - ὑπάρχουν κοινὲς βαθειὲς ρίζες. Κι' ἔγινε ὀπαδὸς μιᾶς ἐλληνοαρβανίτικης δράσης, ποὺ τὴν ζέσταιναν οἱ σχέσεις του μὲ τὸν Κωλέττη.

Γιομάτος ἐνθουσιασμὸ γιὰ τὴν καινούρια πίστη, καὶ νοσταλγία γιὰ τὰ ψηλὰ βουνὰ τῆς απτρίδας του, ξανάρχεται στὴ Χειμάρα, ὀπλαρχηγός, μαζὶ μὲ τὸν Ταφίλ Μπούζη, Μεχμὲτ Μπαϊρακτάρη καὶ Μπούρτζο Τότζκα. Μπαίνει στὸ Πρεμέτι νικητὴς καὶ προχωρεῖ στὰ Γιάννενα ἀπ' τὸ Μπουραζάνι. Στὸ Τσερβάρι τοῦ Ζαγοριοῦ τὸν προλαβαίνει ὁ Χασὰν Ἀγάς, τοποτηρητὴς στὰ Γιάννενα. Δύσκολα καὶ μπερδεμένα χρόνια. Δίπλα σὲ ποιὸν νὰ σταθοῦν, οἱ ἀρβανίτες μπέηδες; Τρ-

μαγμένοι, πέφτουν στή μέση (παίζοντας ὅλον έτοῦτο τὸν καιρὸν ἔνα διπλὸ παιγνίδι) καὶ δίνεται ἀμνηστεία στοὺς «ἀποστάτες».

Ήταν ὅμως δυνατὸν νὰ κάτση φρόνιμα ὁ Γκιουλέκας; Οἱ Τούρκοι τὸν κάνουν ἀξιωματικὸν καὶ τὸν στέλνουν στὴ Συρία. Κι' αὐτὸς ὀνειρεύεται τὸ Κουρβελέσι, τὴν πατρίδα του. Κάποτε ξεφεύγει ἀπ' τὴ Συρία, περνάει ἀπ' τὴν Πόλη, κι' ἔρχεται πάλι στὴν Ἀθήνα, σὲ μιὰν ἐποχὴ ποὺ ἡ Τούρκικη Αὐτοκρατορία ἔβαζε μπροστὰ τὸ τανζιμάτ. Στὴν Ἀλβανία καταγράφονταν οἱ νεοσύλλεκτοι. Γίνονταν συλλήψεις καὶ παίρνονταν τὰ ὅπλα ἀπὸ τοὺς ἐπικινδυνούς. Ήταν σὰ νᾶπεφτε στὸν τόπο μιὰ νέα κατοχή. Οἱ μπέηδες κι' οἱ ἀγάδες τῆς Τοσκαρίας, συνενοημένοι ἀπὸ πρωτήτερα, μαζεύονται στὸ Μεσαπλίκι. Στ' ἀπόκρυμνα βουνὰ τῆς Χειμάρας ἀπὸ πίσω. Κι' ὅλοι σκέφτονται τὸ Γκιουλέκα ποὺ ἀπ' τοὺς πρώτους καταφθάνει ἐκεῖ. Τῶνομά του, ήταν ἔνας θρύλος μέσα στὸ λαό.

Μ' αὐτὸν τὸν τρόπο ξεκινάει ἡ δεύτερη, ἡ πιὸ ἀξιόλογη ἀποστασία τοῦ Γκιουλέκα.

Ήταν ἄνοιξη τοῦ 1847. Γιομάτη φρόνηση, προσοχή, καρδιὰ καὶ πονηράδα. Ἀπευθύνεται σ' ὅλους: Μωαμεθανοὺς καὶ Χριστιανούς. Διαλαλεῖ τὸ σεβασμὸν στὶς περιουσίες ὅλων. Κι' ὅπου μπορεῖ τὸν ἐφαρμόζει. Πρόσφορη ἐποχὴ καὶ συναρπάζει. Οἱ διακόσιοι λιάπηδες, γίνονται δυὸς χιλιάδες στὸ Δελβίνο καὶ 5.000 στὴν πολιορκία τοῦ Ἀργυρόκαστρου. Ταυτόχρονα ὁ Ράπτο Κάλι, συναρχηγὸς στὴν ἀποστασία, παίρνει τὸ Πρεμέτι. Ξεσηκώνονται κι' οἱ Τσάμηδες. Ἡ ἀποστασία διώχνει τοὺς Καψημάλλιδες (φοροεισπράχτορες) καὶ τὴν Τούρκικη ἔξουσία. Ἀποφασίζει νὰ χρησιμοποιῇ γιὰ τὶς ἀνάγκες της μόνο τὸ δέκατο ἀπ' τὰ γεννήματα. Αὔτο, ποὺ ἔτσι κι' ἀλλοιῶς θὰ δίνονταν στὸ δοθλέτι. Κυριαρχεῖ ἀπ' τὴν Κορυτσὰ μέχρι τὰ Γιάννενα. Ὁ Σερασκέρης ἀπ' τὰ Μπιτώλια πότε μὲ τὸ μαλακὸ (κάνει πῶς δὲν «ἀντιλαμβάνεται» τὴν ἐξέγερση), πότε μὲ τὸ ἄγριο (στέλνει ἀπάνω τὰ στρατεύματα) κάνει ὅ,τι μπορεῖ νὰ σεύσῃ τὴ φωτιά. Περνοῦν οἱ μῆνες, κι' ἡ ἀδυναμία τοῦ δοθλετίου εἶναι πιὰ φανερή. Οἱ Γκέγκηδες ἄταχτοι ποὺ συγκεντρώνονται, ἀντὶ νὰ πολεμήσουν τὸ Γκιουλέκα, πέφτουν στὸ πλιάτσικο καὶ διαλύονται. Μιὰ στὰ χωριὰ τῆς Κολώνιας. Μιὰ στὸ Λεσκοβίκο. Μιὰ στὰ χωριὰ τῆς Κόνιτσας. Τὰ φορτώματα μὲ τὶς

τροφὲς καὶ τὰ πολεμοφόδια ποὺ τραβᾶν γιὰ τοὺς κλεισμένους τοῦ Ἀργυρόκαστρου, ἀλλάζουν δρόμο καὶ σταματοῦν στὴν Κόνιτσα. Καμμιὰ φορὰ ἡ παραδίδονται στοὺς ἀντάρτις τοῦ Γκιουλέκα. Ἀπόφαση τοῦ φρόνιμου Σερασκιέρη. Ἡ στρατολογία θάπτετε νᾶχει σὰ σκοπὸ τὴν ἀπομάκρυνση τῶν ἐπικινδύνων γιὰ τὸ δοθλέτι. Ἡ καχυποψία τῶν Τούρκων γιὰ κάθε ἀρβανίτη, φθάνει στὸ κατακόρυφο...

Πῶς ἔπεισε ἡ ἐπανάσταση τοῦ Γκιουλέκα μ' ὅλες ἔτοῦτες τὶς ἐπιτυχίες; Οἱ Τούρκοι ἀπὸ χρόνια ἥξεραν τὴν ταχτικὴ τῆς Ἀλεπούς. Καὶ τὴν ἐδούλευαν. Δείχνοντας «τὰ δόντια τους». Πρῶτα κύτταξαν ν' ἀπομακρύνουν ἀπ' τὸ κίνημα τοὺς ἀρβανίτες μπέηδες, ποὺ σὲ πολλὲς μεριὲς θίγονταν τὰ νιτερέσσα τους καὶ χαλοῦσε ἡ ἡσυχία τους μὲ τὴν ιστορία αὐτὴ ποὺ βάσταγε, καιρό. Τὶς διάφορες προφάσεις τους γι' ἀναβολὲς στὴν ἀποστολὴ ὀπλοφόρων, ἔκαναν πῶς δὲν τὶς ἔβλεπαν, δὲν τὶς καταλάβαιναν, ἢ τὶς θεωροῦσαν δικαιολογημένες. Κι' ἄφηναν τὸν καιρὸν νὰ δουλέψῃ. "Επειτα βάλθηκαν νὰ διασπάσουν μὲ τὴ δοϊθεια τούτων τῶν μπέηδων, ἀπὸ μέσα τὴν παράταξη τοῦ Γκιουλέκα. "Ετσι κάποιο πρωΐ μὲ τὴν παρέμβαση τοῦ Χουσεῖν Πασᾶ Βρυώνη, τοῦ Χουσεῖν Μπέη Κλεισούρα καὶ Ἐλμᾶς Μέτση, βγῆκε ἀπὸ τὴ μέση ὁ γενναῖος Ράπτο Κάλι. Ἡ πορεία ἔμπαινε σὲ δύσκολο δρόμο. Ὁ Γκιουλέκας μὲ τοὺς ἄλλους ὀπλαρχηγοὺς ἀποσύρεται στὸ Κουρβελέσι, ἀπ' ὅπου καὶ ξεκίνησε. Ζητάει δοϊθεια ἀπ' τὴν Ἑλλάδα. Προσφέρονται νὰ γίνουν ὑπηκόοι της, οἱ πέντε ἐπαρχίες τῆς νότιας Ἀλβανίας, μὲ διομολογήσεις καὶ νόμους ὕστερ' ἀπὸ συμφωνία. Αὔγουστος τοῦ 1847. "Ελπίζαν στὸν Κωλέττη. "Ωσπου νὰ φτάσῃ ὅμως ὁ ἀποσταλμένος τους Στέφανος Τσάμης στὴν Ἀθήνα ὁ Κωλέττη εἶχε πεθάνει. Κι' ἀπάντηση καμμιὰ δὲ δόθηκε.

Ο σερασκέρης ἔσφιξε τὰ λουριά. Κι' ἔνα - ἔνα τὰ χωριὰ πούχαν ξεσηκωθῆ προσκυνοῦσαν. Ἀκόμα κι' ὁ Χόντο Νιβίτσα, ὁ φημισμένος σύντροφος τοῦ Γκιουλέκα αὐτὸς ποὺ ἀφάνησε τοὺς 1500 τούρκους στὰ Δολιανά, (ἀφοῦ σὰ γενναῖος μαχητὴς τοὺς μήνυσε νὰ παραδοθοῦν εἰρηνικὰ) τὸν ἐγκατάλειψε κρυμμένο πάνω στ' ἀπάτητα Κεραύνεια ὅρη σὰν τ' ἄγριο θηρίο. Δίψασε ἡ γῆ, κι' ἀπόστασε ὁ τόπος. Τότε, ἔγινε στὰ μέρη τοῦτα κεῖνο ποὺ δὲν ξανάγινε ποτέ. Ο σερασκέρης ἀποφασί-

σμένος νὰ δόσῃ τέλος στ' ἀρβανίτικα, ἔβαλε χέρι σὲ μικροὺς καὶ μεγάλους. Τέλειο ξερρίζωμα καὶ σ' αὐτοὺς ποὺ βόηθησαν τὸν Γκιουλέκα καὶ σ' αὐτοὺς ποὺ δίσταζαν καὶ σ' αὐτοὺς πούμειναν πιστοὶ καὶ βόηθησαν τὸ Ντοβλέτι...

...Θέλτε ν' ἀκοῦστε σκουσμαριά
καὶ μαύρα μοιρολόγια
Περάστ' ἀπ' τὸ Μπερατινό, στὸ Δέλβινο νὰ
(πάτε

Τῆς Τοσκαριάς, τῆς Λιαπουριάς
ν' ἀκοῦστε μαύραις τζίκες
ποὺ κλαίνε τοὺς ἀγάδες τους, ποὺ κλαίνε
τὰ παιδιά τους...»

Μέσα σ' αὐτὸ τὸν κατακλεισμό. Σ' αὐτὸ τὸ ἀνακάτωμα, ποὺ δὲν γνώριζε τὸ σκυλὶ τὸν ἀφέντη ποὺ «πήρε ὁ κοσμάκης τὰ λόγγα», ποὺ νὰ βρεθῆ ἀγωγιάτης νὰ ξεμητίσῃ; Ὁρθε καὶ ξέμεινε ἡ παραγωγὴ τοῦ παζαριοῦ τῆς Κόνιτσας ποὺ πραγματεύονταν γιὰ τὸ ἔξωτερικό. Ἔκλεισαν τ' ἀργαστήρια κι' ἄρχισαν νὰ ἐρειπώνουν.

Μπούκωσαν οἱ ἀποθῆκες, ἀπὸ καπότες, ἀπὸ βελέντζες ἀπὸ γιάννια, ἀπὸ φανέλλες κι' ἄλλα ὑφαντά. Ἀπὸ χάλκινα, ἀσημικά, χρυσικά καὶ σιδερικά. Ἀπὸ γοῦνες, δέρματα. Ἀπὸ κερὶ καὶ μέλι... ἀπὸ βούτυρο κι' ἀπὸ τυριά...

Κι' ως δὲν εἶχαν τελειωμὸ τὰ χρόνια τῆς ἀναδουλειᾶς, ὁ κόσμος ξανασκέφτηκε τὴν ξενητειά...

Μάταια πάλεψε ὁ «μυαλωμένος» Μεχμέτ Πασᾶς, ὁ Κιουταχῆς «Σαρταμέζης καὶ Ἐλχακὲν Ρούμελη Βαλεσῆ Τεπιδὲν», βλέποντας τὸν ἀφανισμὸ καὶ τὴν ἔξουθένωση τοῦ ραγιά, νὰ βάλῃ κάποια τάξη. Καταργεῖ τ' ἀγαλήκια καὶ τὶς καταχρήσεις ποὺ ξαναζωντάνεψαν. «Χαήρ ντουατζῆδες καὶ προεστῶτες καὶ ὑπόλοιποι ραγιάδες τοῦ Βαροσιοῦ Κονίτσης.. σᾶς Κοινοποιῶ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ ντουθλετιοῦ καὶ τὴν ἴδικήν μου ἡ ὅποια εἶναι εἰς τὸ ἔξῆς... νὰ ζήσετε ἥσυχοι, ἀνηπερέαστοι καὶ ἀνενόχλητοι, κατὰ τὸ ραγιαλίκι σας κατὰ τὴ θρησκεία σας καὶ κατὰ τὸ ἀληθερίτι σας ... αἱ μέχρι σήμερον γενόμεναι καταχρήσεις παντὸς εἶδους εἰς τὸ ἔξῆς θέλουν λείψη παντελῶς...». Σκοτώνει κατὰ δεκάδες τοὺς ἀρβανίτες μπέηδες στὰ Μπιτώλια καὶ στὰ Γιάννενα.

«Ἐν τοιαύτῃ ἀθλιότητι διῆλθεν ἡ Ἡπειρος μέχρι τοῦ θέρους τοῦ 1830 ἔτους, ὅτε

εἰρήνης γενομένης μεταξὺ τῆς 'Υψηλῆς Πύλης καὶ τῆς Ρωσίας, κατέβαινεν μετὰ σπουδῆς ὁ Μέγας Βεζύρης Ρεσίτ Πασσᾶς, συνεπάγων ἰκανὴν στρατιὰν τακτικὴν καὶ ἐλαφράν. Ἀφιχθεὶς εἰς Μπιτώλια διὰ γραμμάτων του φιλοφρόνων καὶ ἀνυπόπτων μετεκαλέσετο ἐκεῖσε τοὺς ρηθέντας, Βελῆ Μπέη, 'Ασλάμπεη καὶ ἄλλους πλείστους Ἀλβανοὺς, ἐνόχους καὶ μή, ἵνα δῆθεν λάβωσι παρ' αὐτοῦ τὴν ἀμοιβὴν τῆς πιστῆς ὑπηρεσίας των καὶ τοὺς καθυστερούντας μισθοὺς τῶν στρατιωτῶν των. Ἀπῆλθον λοιπὸν εἰς τὴν πόλιν τῶν Μπιτώλιων προσκληθέντες καὶ πλείστοι τῶν ὑπαλλήλων καὶ ὄπαδῶν, πλήρεις ἐλπίδων παχυτάτων καὶ ἄνευ τῆς ἐλαχίστης ὑποψίας, φθάσαντες δὲ ἐλαβον φιλοφρονεστάτην ὑποδεξίωσιν καὶ καταλύματα καὶ συντήρησιν ἄφθονον καὶ διέμενον περιμένοντες τὴν ἐκτέλεσιν τῆς χάριτος καὶ ἀμοιβῆς τοῦ μεγάλου Βεζύρη. Μετ' ὀλίγας ήμέρας ὁ Ρεσίτ Πασσᾶς, ἐπὶ λόγῳ εὔαρέστου καὶ πρωτοφανούς θεάματος, κατὰ τὴν 30 Ιουνίου, διέταξεν τὴν συγκρότησιν πολεμικοῦ γυμνασίου τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ καὶ μετὰ τῶν ἄλλων προσεκάλεσε καὶ τοὺς προειρημένους Ἀλβανοὺς μετὰ τῶν ἀκολούθων των, ἵνα παρευρεθῶσι θεαταί, προδιαθεὶς τὸν Ταχίρ 'Αμπάζην καὶ τοὺς ὄμοίους αὐτῷ κατὰ τὴν εύπειθειαν καὶ τὸ ἀνεπιλήψιμον τῆς διαγωγῆς των, ἵνα μὴ παρευρεθῶσι εἰς τὴν σκηνήν. Ἀρξαμένου καὶ προχωρούντος τοῦ πολεμικοῦ γυμνασίου, διετάχθη αἴφνης πῦρ σφαιροβόλου καὶ αἱ σφαῖραι τῶν τηλεβόλων καὶ τουφεκίων διηυθύνοντο καθ' ὃ μέρος εύρισκοντο θεαταὶ περίεργοι καὶ ἀμεριμνοὶ οἱ Ἀλβανοί, ὧν ἐγένετο ἐν ὀλίγοις στιγμαῖς θῦμα πλείονες τῶν χιλίων ἐνόχων, μεθ' ὧν καὶ οἱ ρηθέντες Ἀσλάμπεης καὶ Βελήμπεης».

Παρ' ὅλα ὅμως αὐτὰ δὲν ἔγινε τίποτα. Τίποτα. Οὔτε ἀργότερα μὲ τὸ Τανζιμὰτ ἔγινε τίποτα. Τὰ χρόνια τῆς ἀναστάτωσης μάκρυναν πολύ. Κι' ἐκεῖ σκάλωσε ὁ τόπος.

Ο δρόμος τῆς οἰκονομικῆς ἀνόρθωσης καὶ τῆς ἀλλαγῆς εἶχε ὄριστικὰ φραχτῆ.. Οἱ χυμοὶ τῆς ζωῆς στέγνωσαν. Κι ἡ συρρίκνωση πάνω στὴν «ἐν σπαργῆ» ἄλλοτε ἐπιφάνεια, ἔμεινε μόνιμη. Καταδικαστική. Λίγο πιὸ πέρα, στὴν Εύρωπη, ἡ βιομηχανικὴ ἐπανάσταση, ἡ πληθοπαραγωγὴ καὶ τὸ χαμηλὸ κόστος (εἶχαν μπῆ στὴν παραγωγὴ ὁ ἀτμὸς κι' οἱ χημικὲς ούσίες) εἶχαν ἀλλάξει τὴ δομὴ

"Ανοιξη στήν Κόνιτσα

Τοῦ κ. Β. Ε. ΝΙΚΟΠΟΥΛΟΥ

Δὲ πιστεύω νάναι πουθενὰ ἄλλοῦ τόσο ὄμορφη, τόσο γλυκειά, τόσο μυριάνθιστη κι ἐλκυστικὴ ἡ "Ανοιξη, ὅσο στοὺς λατρεμένους τόπους, στὴ μικρὴ ὄμορφη, λεβεντογέννα πολιτειούλα τῆς Κόνιτσας!"

τῆς οἰκονομίας. Κι' ἡ Χιονοστιβάδα τῆς συσσώρευσις ἀνάπτυσσε κεῖ γρήγορους κι' ἅπιαστους γιὰ μᾶς ρυθμοὺς ὡς εἴχαμε ξεμείνει, ἐπιβάτες ἐνὸς ἄθλιου ἀραμπά πάνω στὸ ξεδοντιασμένο καλντερριμὶ τοῦ Παζαριοῦ τῆς Κόνιτσας νὰ νοσταλγοῦμε τὸ πέρασμα ἐνὸς τραίνου ποὺ χάθηκε γιὰ πάντα...

«Τρίζει γλυκὰ καὶ σκουριασμένα κάποιο ἄ-

(μάξι)

Κλαίει τὸ δειλινὸ παλιὰ χαρά... Ποιὸς εἶν';
Πρέπει νὰ βγῆ κανένας νὰ κοιτάξῃ

«Καλησπέρα, τὶ κάνετε, Μυλόρδε Σπλήν;»
Τ' ἄλογα-τ' ἄλογα τῶν περασμένων χλιμιν-

(τροῦν μ' ἀνησυχία

στῆς λήθης τὰ παράθυρα μεσ' τὴν βραδυά,
(μεσ' τὴν βραδυὰ

«Τὴν ντίβα ποὺ σᾶς εἶχε πάρει τὴν καρδιά,
Μυλόρδε, τὴν ξαναείδατε στὴν Ἰταλία;»

Βρέχει, βρέχει γλυκὰ ἡ παληὰ βροχή, θλι-

(μένα

στὶς στέγες, στὶς κόκκινες στέγες τοῦ πα-

(λιοῦ καιροῦ

«Εὐχαριστῶ γιὰ τὸ θερμό σας γράμμα ἀπὸ
(τὴν Σιέννα,

Κι' ὁ Νόελ μὲ θυμάται ποῦ καὶ ποῦ;»

«Ο πετεινός σου ὁ πετεινός σου ἀνεμοδείχτη,
(λέει ποτὲ πιὰ

πονάω, πονάω μεσ' τὴν ψυχὴ ὡς γιαγιὰ βραδυά

«Γκόνταμ! Αὔτοὶ οἱ τρισάθλιοι τοῦ φθινο-

(πώρου δρόμοι...

Α'. ναὶ Σᾶς χαιρετοῦν οἱ Γκόντουϊν κι' ὁ
(Πέρσυ ἀπ' τὴν Ρώμη»

· Άλλοτινὴ βραδυά, γλυκιὰ σὰ κάποιος ποὺ
(πιωμένος

παλιὸ κρασὶ τῶν εἴκοσι χρονῶν, κοιμάται δί-

(πλα στὴ φωτιά

«Κι' ἔπειτα, ξέρετε, εἶμαι τόσο ἀφηρημένος.
Ξέχασα στὸ Βεζούβιο νὰ κάμω μιὰ βουτιά...»

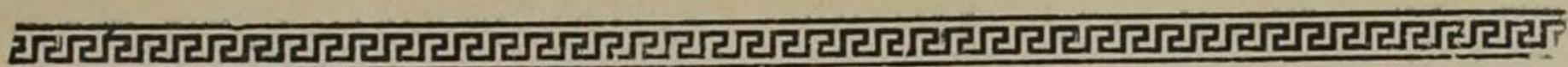
Κι' ἄλλοῦ ἀνθίζει ἡ πλάση, κι ἄλλοῦ ἀναγεννιέται ὁ τόπος κι ἄλλοῦ λουλούδια καὶ πουλιά, δροσοσταλίδες καὶ ἐτοιμόσκαστα μπουμπούκια, γέλια, χαρές, ξεφωνητὰ κι ἄλλοῦ τ' ἀναστάσιμο μυστήριο τῆς "Ανοιξης χύνει τ' ἀλάβαστρό του μῦρο ἔξω στὰ χωράφια πέρα στὰ λόγγα γύρω στὶς γειτονιές, πάνω στ' ἀνοιχτὰ παράθυρα μὲ σγουροὺς βασιλικούς, μέσα σὲ φρεσκοπλυμένες αὐλόπορτες πνιγμένες στὴ πρασινάδα κι ἄλλοῦ οἱ ἀνθρωποι στὸ καιρὸ τῆς ἀνοιξης νοιώθουν ξανανιωμένοι, ξεκούραστοι, ἀναγεννημένοι, γεμάτοι ἀπὸ χυμοὺς ζωῆς καὶ ὄρεξη, κι ἀκόμα κι ἄλλοῦ τέτοιο καιρὸ φωλιάζει πλιότερο μὲς τὶς καρδιὲς ἡ ἀγάπη, ἀπ' τὰ πιὸ εύγενη ἀνθρώπινα πάθη, καὶ κοντολογῆς κι ἄλλοῦ ἔρχεται ἡ "Ανοιξη, ὁ Θεὸς δὲ τὴν στερεῖ σὲ κανένα, στὸ τόπο μας ὅμως δὲν ἔρχεται ὅπως ἔρχεται ἄλλοῦ!..

· Η "Ανοιξη τοῦ τόπου μου δὲν εἶναι ὅπως πουθενὰ ἄλλοῦ! Δὲν εἶναι μιὰ ἀνοιξη συνηθισμένη μὲ πουλιά, λουλούδια καὶ γέλια, εἶναι κάτι παρά πάνω! Εἶναι μιὰ ἀναγέννηση, ἔνα ἀληθινὸ μυστήριο μιὰ ἀληθινὴ ἀνάσταση ὅλου τοῦ τόπου, ἀποτυπωμένο στὰ λόγγα στὰ χωράφια καὶ πρὸ παντὸς μέσα στὴν ἴδια τὴν πολιτεία, ποὺ σὰν βασιλοπούλα στέκεται θρονιασμένη στὸν ἐκτυφλωτικό της χιλιοστολισμένο θρόνο, ἀνάμεσα στὴν Τύμφη, τὸ Λάζαρο καὶ τὴ Νεμέρτσικα. Καὶ δὲν ἔρχεται ὅπως ἔρχεται ἄλλοῦ. Ο ἔρχομὸς της ἐδῶ γίνεται ὅχι μονάχα μὲ τὸ ἀνθισμα μιᾶς ἀμυαλῆς κι ἀνυπόμονης ἀμυγδαλιᾶς, οὕτε μὲ τὸ λουλούδιασμα τῶν χωραφιῶν, τὸν ἔρχομὸ τῶν χειλιδονιῶν τὸ ἄνοιγμα τῶν λουλουδιῶν τῆς γλάστρας... ἔρχεται βέβαια καὶ μ' αὐτά, ἀλλὰ καὶ μὲ πολλὰ ἄλλα, σημάδια πέρα ὡς μποὶ τῆς Περσεφόνης, ποὺ μόνο μιὰ φύση πέρα τοπικά, ἀσυνήθιστα ἄλλοῦ, προποσὰν τοῦ τόπου μας μπορεῖ νὰ προσελκύσῃ!

Στὴν ἀρχὴ λαγαρίζουν οἱ νύχτες, γί-

νονται γυαλιστερές, ό ούρανός γυαλί που λέμε πουθενά σύννεφο. Τὸ χλωμὸ φεγγάρι ξεθαρρεύει κι ἀρχινάει τὸ περπάτημα στ' ἀστρόσπαρτα ούρανόθολα, ὀλόγιομο, περήφανο, γελαστό... Συνηθισμένο κι αὐτὸ σημάδι τῆς "Ανοιξη θὰ μοῦ πήτε!.. Κι ὅμως στὸ τόπο μας ἔχει κάτι τὸ ξεχωριστό, που ὅσο κι ἂν τὸ θέλω, ὅσο κι ἂν πασκίσω, ὅσο κι ἂν τὸ βάλλω σκοπὸ δὲ θὰ καταφέρω νὰ τὸ περιγράψω μὲ λόγια!... Τὶ θαρρεῖτε πῶς ἔχω καμμιὰ πέννα ἀλύγιστη καὶ τετραπέρατη; Μακάρι νᾶχα, ἀλλ' ὡ δυστυχία μου!, δὲν τὴν ἔχω. Ἡ δική μου πέννα εἶναι ντελικάτη, λεπτή, ἀναιμική· δὲ φτουράει ἡ καημένη σὲ μεγάλες συγκινήσεις! Κι αὐτὰ ποὺ σᾶς κάνει πάλι πολλὰ εἶναι! Προσπαθάει ὅμως ἡ καημενούλα ὅσο μπορεῖ, ἵσως γιατὶ τὴν ἐμψυχώνει τὸ δικό μου κουράγιο! Δὲ λέω οἱ γυαλιστερὲς νύχτες μπορεῖ νάναι κοινὸ σημάδι τῆς ἄνοιξης κάθε τόπου. Θὰ ποῦμε ὅμως τὸ ἕδιο γιὰ μιὰ τέτοια νύχτα ἔτσι ὅπως ξεχύνεται στὶς φτωχογειτονιὲς τῆς πολιτειούλας μας; "Οχι, ὅχι! δὲ μπορῶ ἐγὼ νὰ τὴν ταυτίσω μὲ τὶς συνηθισμένες νύχτες κανενοῦ ἄλλου τόπου! Στὶς φτωχογειτονιὲς μου, οἱ ἀνοιξιάτικες νύχτες εἶναι ἀπὸ κείνες ποὺ ὁ Μεγάλος Ἐθνικὸς Λυράρης καὶ Βάρδος Σολωμὸς ἔλεγε πῶς εἶναι «νύχτες γεμάτες θαύματα, νύχτες σπαρμένες μάγια»! Τέτοιες εἶναι στ' ἀλήθεια, πίστεψέ με, οἱ ἀνοιξιάτικες νύχτες τοῦ τόπου μου, γεμάτες θαύματα, σπαρμένες μάγια! 'Αποσπερνίσια σούρωπα πλημμυρισμένα ἀθῶες ἀγάπες, μεθυστικὰ βράδυα γύρω ἀπ' τὶς βρύσεις καὶ στὶς πιάτσες κάθε γειτονιᾶς, ὅπου τ' ἀγνὰ τῆς Φύσης κοριτσόπουλα, μολογάνε τοὺς καημούς τους ἀφήνοντας λεύτερα κι ἀπηλλαγμένα ἀπ' τὸ αὐστηρὸ μάτι τοῦ γονιοῦ, τοὺς ἀναστεναγμοὺς τῆς ἀνήσυχης νιότης! 'Η ἄνοιξη ξύπνησε μέσα τους τὸν ἄνθρωπο, τὸν ἀληθινὸ ἄνθρωπο σ' ὅλη τὴν.. παθιασμένη μεγαλοπρέπεια! "Επειτα ἔκείνες οἱ μέρες! Τὸ πρωΐ εἶναι τυλιγμένες σὲ μιὰ ἀνάρια καταχνιὰ ποὺ ἀπλώνεται ἀνάλαφρη πάνω ἀπ' τὴν πολιτειούλα μοιάζοντας ἔτσι τὴν ὥρα αὐτὴ μὲ ὅμορφο κοριτσόπουλο π' ἀγουροξυπνημένο στριφογυρίζει στὰ ἄσπρα σεντόνια του!

Κατόπιν ἡ ἀντάρα σκορπάει, ό ἥλιος δίνει γιὰ καλά, ἡ μέρα ζεσταίνει. Τότε συντελείται τὸ μεγάλο θάμα, ἡ ἀνάσταση τῆς ζωῆς! Τὸ ἄνθισμα ὅλων τῶν μπουμπουκιῶν. "Ολα γύρω ἀναγεννημένα, ὅμορφα, ἀπολαυστικά. 'Η Τύμφη πάνω ἀπ' τὸ προσκεφάλι τῆς πολιτειούλας μου, εἰναι καταπράσινη· τὰ δάση της ὅλα ξανανιωμένα μὲ καινούργια φετινὰ φιντάνια. 'Ο Λάζαρος ἀπὸ δίπλα γκριζοπράσινος δέντρα καὶ σκέμπια ἀνακατωμένα σ' αὐτὸν. Τὰ δέντρα βαθυπράσινα καὶ φρεσκαρισμένα, τὰ σκέμπια γυαλιστερὰ σὰν καθρέφτης, θεόρατα κοτρόνια, ἀπὸ κείνα ποὺ μεταχειρίζονταν στὸ μεγάλο μακελιό τῆς Μυθολογίας μας οἱ γίγαντες καὶ οἱ Τιτάνες! 'Η Νεμέρτσικα κάτω κατὰ τὴ Δύση, βαθυγάλανη· ἔτσι φαίνεται καθὼς εἶναι λουσμένη στὸ φῶς τοῦ ἥλιου, ὀλόγυμνη ἀπὸ δέντρα, τυλιγμένη στὸν ἀναριογάλανο ἀχνὸ τῆς ἀπόστασης, συναγωνιζόμενη στὸ νάζι τὴν ὅμορφονιὰ ποὺ μόλις ξεφορέθηκε καὶ φυλάγεται μὴ τὴν δῆ κανένα μαγαρισμένο μάτι. Δίπλα οἱ ραχοπλαγιές τῆς Κουμαριάς, πράσινες καὶ κάπου - κάπου ματωμένες. Εἶναι ἀπ' τὰ προφυρένια γλυκοκούμαρα ποὺ ἀπὸ δῶ μακριὰ μοιάζουν σὰν ἀνοιχτὴ πληγὴ στὰ στήθια τῆς κοντοραχούλας ἀνοιγμένη θαρρεῖς ἀπ' τὸ δίκοπο μαχαίρι τοῦ ἀχόρταγου καὶ παθιασμένου ἐραστῆ τῆς Φύσης! Στὴ μέση αὐτοῦ τοῦ θεόρατο ἀλωνιοῦ ποὺ φτιάχνουν ὅλα ἔτοῦτα τὰ βουνά, βρίσκεται ὁ κάμπος καὶ τὸ ποτάμι· δυὸ στοιχεῖα ποὺ δίνουν ξέχωρο τόνο στὴν "Ανοιξη τοῦ τόπου μας. 'Ο κάμπος μ' ὅλον του τὸν ταϊφᾶ! ὅχι μόναχα μπουμπουκιασμένα ὅπωροφόρα καὶ λουλουδιασμένη στρώση, ὀλλὰ καὶ τοὺς ἀνθρώπους του, τοὺς ἀπλοῦς καὶ ἀπέριττους σὲ ὅλα ἀνθρώπους τῆς γῆς ποὺ ξέρουν καὶ χαίρονται πλειότερο ἀπ' ὅλους τὴν "Ανοιξη! Καὶ τὸ ποτάμι! 'Ο ὄρμητικὸς Ἀῶος ποὺ σὰν μανιασμένο θεριὸ ὄρμαει ἀπ' τὰ κακοτράχαλα βουνὰ τῆς Βοβούσας, ἐνῶ ἐδῶ κάτω στὸν κάμπο ἀπλώνεται γαληνεμένος σὰν τὸ λάδι τῆς καντήλας, φιδωτὸς στὸ διάβα του μπαίνοντας πότε βαθειὰ μέσα στὸν κάμπο καὶ πότε τραβῶντας ώς τὴν ἄλλη ἄκρη γιὰ νὰ πλύνῃ τὰ ποδάρια τοῦ Λαζάρου σὰν πιστὸς κι ὑποταχτικός του δοῦλος!

‘Η γυναίκα μὲ τὸ τσεμπέρι

Τοῦ κ. ΣΩΤ. ΑΝΑΓΝΩΣΟΤΠΟΥΛΟΥ

Τὰ σπίτια τοῦ παρελθόντος εἶχαν ἀπαραιτήτως σιδεριές στὰ παράθυρα καὶ γερὲς ἔξωπορτες ἵνα προστατεύονται ἀπὸ τοὺς ληστάς. Ὁρισμένα μάλιστα ἀρχοτόπιστα εἶχαν καὶ πολεμήστρες. Τὰ πλεῖστα ἔξ αὐτῶν, ἐκτὸς τὰ πάσης φύσεως ζωντανὰ ποὺ συντηροῦσαν, εἶχαν καὶ ἕνα σκύλο-φύλακα τοῦ σπιτιοῦ. Ἐὰν τύχαινε καὶ κυκλοφοροῦσε κανεὶς στὸ δρόμο τὴν νύκτα ποὺ ὁ κόσμος κοιμώταν, ἄρχιζαν τὸ γαύγισμα ἕνα πρὸς ἕνα ἀπὸ τὴν μία ἄκρη τοῦ χωριοῦ στὴν ἄλλη καθὼς ὁ διαβάτης προχωροῦσε καὶ στὸ τέλος ἐδημιουργοῦτο ἕνα πανδαιμόνιο γαυγισμάτων καὶ ὑποχρεωτικὸ ἐγερτήριο ὅλων τῶν χωριανῶν κι’ ἃς ἡταν κουρασμένοι ἀπὸ τὴν καθημερινὴ ἀγροτικὴ ἐργασία. Παλαιόθεν ἡ ληστεία ὑπὸ τὴν κακὴν της μορφὴν δὲν ὑπῆρχε παρὰ μόνον εἰς σπανίας περιπτώσεις. ‘Υπῆρχαν κυρίως Ἀρματωλοὶ καὶ Κλέφτες οἱ ὅποιοι ὡς κύριο σκοπό τους εἶχαν τὴν ἀπελευθέρωσι τοῦ Γένους. Ἡ περιοχή μας δὲν ὑπέφερε τόσον ἀπὸ τοὺς Τούρκους οἱ ὅποιοι περιοριζόταν εἰς τὴν εἰσπραξὶ τοῦ φόρου (δέκατον) ὅσσο ἀπὸ τοὺς Τουρκαλβανοὺς ληστοσυμμορίτες οἱ ὅποιοι ἔζουσαν ἔχοντες ὡς κύριον ἐπάγγελμά τους τὸν φόρο μετὰ ληστείας. Παραμένει ἐν προκειμένῳ ίστορικὴ ἡ μάχη τῆς Βουρμπιάνης μὲ τοὺς Ντοντέους καὶ λοιποὺς προύχοντας καὶ Ἀρματωλούς της, ποὺ ἔδωσαν ὀχυρωμένοι στὰ σπίτια τους ὀλόκληρη μάχη μέρα-νύκτα μὲ τὰ κακοποιὰ αὐτὰ στοιχεῖα καὶ τοὺς ἔξηνάγκασαν τελικῶς νὰ ὑποχωρήσουν εἰς Ἀλβανίαν. Ἡ μάχη αὐτὴ ἡ ὅποια παρέμεινε στὴν ίστορία καὶ τὴν ἀπεθανάτισε ἡ Λαϊκὴ Μοῦσα ἔσωσε ὀλόκληρη τὴν περιοχή, διότι ἡτο ἀποφασιστική. Τὰ κακοποιὰ αὐτὰ στοιχεῖα ἔσφαξαν παλαιότερα μὲν τὸν “Ἀγιο Κοσμᾶ, κατὰ τὴν περίοδο δὲ τῆς Κατοχῆς (Τσάμιδες), χάριν ληστείας καὶ μόνον, 5-6 παιδιὰ ἐκ τῆς Ἀγίας Παρασκευῆς (Κεράσοβον)

καὶ ἄλλα τόσα ἐκ Πυρσογιάννης, κατ’ ἀτυχῆ δὲ συγκυρίαν τὰ παιδιὰ αὐτὰ ἀμφοτέρων τῶν χωρίων ἀποτελοῦσαν τὸν αἰθέρα τῆς νεολαίας καὶ ὡς ἐκ τούτου ἡ μοῖρα ἡτο βαρυτάτη καὶ ἄκρως τραγικὴ ὥχι μόνο γιὰ τὰ χωριά τους ἀλλὰ καὶ δι’ ὀλόκληρη τὴν Ἐπαρχία μας.

Κατὰ τὴν περίοδο τοῦ μεσοπολέμου εἶχαμε ἐντοπίους ληστὰς ὑπὸ τὴν κακὴν μορφήν, ἔγιναν δὲ γνωστὲς οἱ φυσιογνωμίες τῶν Μπαμπάνιδων, Φορφολέων, Ρεντζέων κλπ. ποὺ εἶχαν ἐνσπείρει τὸν πανικὸ εἰς ὀλόκληρη τὴν Ὑπαίθρο, μὲ ἔδρα τους τὰ βουνὰ τῶν χωριῶν μας, καὶ τὰ κεφάλια τῶν ὁποίων τελικῶς ἔξετέθησαν πρὸς δημοσίαν θέαν εἰς τὰ κεντρικὰ σημεῖα τῆς πόλεως τῶν Ιωαννίνων. Ἀπ’ ὅλους ὅμως αὐτοὺς οἱ Ρεντζέοι ἦσαν γηγενεῖς καὶ εἶχαν Ἱχνη πολιτισμοῦ καὶ ἀνωτερότητος, ἐνῶ οἱ ὑπόλοιποι ὅλοι τους ἦσαν Ἀλβανιτόβλαχοι.

‘Ο σημερινὸς κόσμος εἴτε στὸ χωριὸ διαμένει εἴτε στὴν πόλι πρέπει νὰ θεωρῆται, ἀλλὰ καὶ εἶναι, διαχωρισμένος σὲ τρεῖς κατηγορίες (Γενεές). Στὴν ΠΡΩΤΗ γενεὰ ποὺ ὑπάγεται καὶ ἡ ΓΥΝΑΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΤΣΕΜΠΕΡΙ εἶναι ὁ κόσμος πρὸ τοῦ 1900, ὁ ὅποιος δυστυχῶς ἀπέτεκνος παρελθόντος οἱ γεννηθέντες κυρίως θανε (όχι μόνον βιολογικὰ) ὄριστικῶς καὶ ἀμετακλήτως.

Εἶναι ὁ κόσμος ὁ ἀγνὸς καὶ ἄδολος, διὰ τὴν ἀπώλεια τοῦ ὅποιου καὶ θρηνοῦμε, μὲ τοὺς ἀγνοούς φίλους, τοὺς θετικοὺς καὶ πιστούς βλάμηδες, τοὺς ἀγαπητοὺς κουμπάρους καὶ συμπεθέρους, τοὺς σεστῶν θείων καὶ ἀγαπητῶν ἀνεψιῶν, τῶν βασμίσυς Νονούς. ‘Ο κόσμος τῶν σεβακαλοκαγάθων συγχωριανῶν ποὺ δὲν σκέπτονταν τὶς καλημέρες, καλησπέρες, καληνύχτες, τὶς εύχες στὶς διάφορες ἔορτὲς καὶ πανηγύρια.

(Συνεχίζεται)

‘Ωραία πρωτοβουλία Γηροκομεῖο Κονίτσης

Μέσ’ τή στοργή καὶ θαλπωρή μιᾶς στέγης ἀνθρωπινῆς εἶδα γρηγές χαρούμενες ποὺ ἡ ἀνέχεια, ἡ μοναξιά, οἱ θάνατοι καὶ ἡ ἀρρώστεια εἶχαν πικράνει τὴ ζωή τους. Κ' ἐκεῖ, ποὺ πρὶν ἔκλαιγαν τὴ μοίρα τους καὶ φώναζαν τὸν χάρο γιὰ λύτρωση, τὶς βρῆκε ἡ καλὴ τύχη, τὶς περιμάζεψε ἡ Θεία Πρόνοια.

Τὰ γηρατειά, δσο κι’ ἂν ποῦμε εἶναι συνήθεια, οἱ ρυτίδες, ὁ βήχας, ἡ δυσκινησία καὶ ἀδυναμία, ὁ φόδος καὶ ἡ μοναξιὰ καὶ τὸ χειρότερο ἡ ἀνέχεια καὶ ἡ πεῖνα εἶναι μερικῶν ὑπερηλίκων τὸ τραγικὸ νυχτοξημέρωμα. Εἶναι ἡ δύση μιᾶς μέρας ἄλλοτε χαρούμενης, εὔκολης, εύτυχισμένης (καὶ τότε ἄλλοιμον) καὶ ἄλλοτε μιᾶς δύσκολης μέρας, ἐνὸς ἀγῶνα, μιᾶς πάλης καὶ τότε πάλι δυὸς καὶ τρεῖς φορὲς ἄλλοιμον. Τὸ σκοτάδι πλησιάζει, ἐνὼ πολλὲς φορὲς ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου ἔχει μέσα της τὶς λαμπερὲς ἀχτίδες τοῦ ἡλίου, ἐνὸς ἡλίου ποὺ τὸν φώτιζε γιὰ ἔβδομήντα ἐννενήντα χρόνια. Καὶ δημως ἡ νύχτα πλησιάζει καὶ μαζὶ μ' αὐτὴν κ' ὅλα τῆς τὰ ἐπακόλουθα.

“Οσο κ' ἂν πιστέψουμε δτὶ ἡ γεροντολογικὴ ἐπιστήμη θὰ κάνῃ τὴ ζωὴ τῶν γερόντων περισσότερο ἀνώδυνη καὶ πιὸ ἀπομεμακρυσμένη, ἡ ἀλήθεια εἶναι μία. “Ολες τὶς ἀδυναμίες τοῦ γέρου, μονάχα ἡ γεροντικὴ Πρόνοια εἶναι ἐκείνη ποὺ ξέρει νὰ τὶς γιατρεύῃ. Αὕτη διώχνει τὶς ἀναμνήσεις καὶ δίνει ἐλπίδες, ἀνακούφιση, παρηγοριὰ στὰ γηρατειά.

Κάτι τέτοιες δυστυχισμένες ὑπάρξεις ξεχώρισε στὴν Ἐπαρχία ὁ μητροπολίτης κ. Σεβαστιανὸς καὶ μὲ τὸ τίποτα καὶ χωρὶς καμμιὰ σοδαρή βοήθεια, ξεκίνησε καὶ ἴδρυσε τὴν ἀξιοθαύμαστη στέγη - τὸ Γηροκομεῖον. «Ἡ Θεοτόκος». Κτίριο ύγιεινὸ καὶ καθαρὸ καὶ σύγχρονα ἔξοπλισμένο γιὰ 20 καὶ πλέον τροφίμους, μὲ ἀκάματο ἔθελοντικὸ προσωπικό, παρέχει στοὺς τροφίμους ἄνεση καὶ καλοζωΐα, ύγεια καὶ χαρά.

‘Αλλὰ δὲν ἀρκεῖ μονάχα ἡ καλὴ ἀρχή, οὔτε ἡ δύναμη τῆς ψυχῆς τοῦ δεσπότη. Χρειάζεται ἀπ' ὅλους τοὺς συνεπαρχιώτας συνδρομή, βοήθεια, συμπαράσταση. Βοήθεια γιὰ τὴν διατήρηση καὶ τὴν βελτίωση τοῦ ιδρύματος, ἀκόμα καὶ γιὰ μιὰ στοιχειώδη ψυχαγωγία, ποὺ τὴν στεροῦνται σήμερα οἱ τρόφιμοι.

Κ. Λ. Λ.

Τοῦ μονίμου
ἀνταποκρι-
τοῦ μας

Κατάστασις Δωρητῶν τοῦ Γηροκομείου Κονίτσης

Στυλιανὸς Γιαννακάκης 1.000, Μιχαήλ Μπάκας 1.000, Μενέλαος Λαμπρίδης 1.000, Χαρίλαος Μάνθος 2.000, Γεώργιος Παπέρας 4.000, Ἐλευθέριος Τζάλλας 1.000, Κων/νος Κανδάριας 500, Παναγιώτης Πριμικύρης 1.000, Βιργινία Σάρρα, 19.700, Σεβαστὴ Τσιλίκη 1.000, Ἀθανάσιος Σουσόπουλος 1.500, Μερόπη Ρούδαλη 1.000, Μαγδαληνὴ Φίλη 1.200, Βασίλειος Βέργος 1.000, Ἀδαμαντίου Ἰωάννα 1.000, Ἀδαμαντίου Μερόπη 1.000, Ἀδαμαντίου Ἰωάννης 500, Ἐλπινίκη Μάνθου 1.000, Φώτιος Τσαλιαμάνης 1.000, Ἰωάννης Στούπης 1.000, Κων/νος Παπαγεωργίου 1.000, Ἀδελφοὶ Κούσιου 1.000, Ἱερὸς Ναὸς Βησσάνης 4.000, Ἱερὸς Ναὸς Βασιλικοῦ 2.000, Κάτοικοι Βασιλικοῦ 6.570, Χρῆστος Καλλιντέρης 1.000, Κων/νος Κυρίτσης 1.000, Ἐπιτροπὴ Ἀετομηλίτης, Ἱερὸς Ναὸς Πωγωνιανῆς 2.000, Ἀννα Κονταράτου 500, Πέτρος Οἰκονόμου 500, Ἱερὸς Ναὸς Μολυβδοσκεπάστου 1.000, Ἱερὰ Μονὴ Μολυβδοῦ στου 15.000, Ἱερὸς Ναὸς Παρακαλάμου 1.000, Ἱερὸς Ναὸς Πληκατίου 500, Κων/νος Τσολάκης 500, Χαρίλαος Τσολάκης 700, Ἱερὸς Ναὸς Δολοῦ - Πωγωνίου 500, Ἱερὸς Ναὸς Ἀρετῆς - Πωγωνίου 300, Ἱερὸς Ναὸς Γεροπλατάνου 1.000, Ἐφημέριος - Κάτοικοι Ἀνω Μερόπης - Πωγωνίου 1.000, Ἱερὸς Ναὸς Ποντικατῶν 3.000, Ὁλγα Μέντζιου 1.000, Νικόλαος Παπασωτηρίου 1.000, Τηλέμαχος Μαυρομάτης 500, Χαράλαμπος Νάτσης 25.000, Δήμητρα Γεωργίου 200, Θωμᾶς Τόντης 3.000, Νικόλαος Κοτρότσος 300, Δημήτριος Βράκας 1.000, Βασίλειος Τσικάρας 1.000, Θωμᾶς Τσίκας 1.000, Χαράλαμπος Δοβίτσας 500, Νικόλαος Κολέφας 300, Σωτήριος Μαυρομάτης 500, Γρηγόριος Δούμας 200, Μάγδα Βαμβακίδου 200, Εύαγγελος Χανδάνος 500, Ἱερὸς Ναὸς Δολιανῶν 4.000, Κων/νος Γκούμας 500, Εύθυμιος Τόντης 1.500, Θωμᾶς Γουσγούνης 1.000, Ἀνδρέας Γερχαμίδης 500, Βασίλειος Ρόζος 1.000 Δημήτριος Παγώνης 1.000, Χρῆστος Παπαμιχαήλ 1.000, Καλυψώ Σιορόκο 1.000, Εύθυ-

μιος Λιούλιας 1.000, Γεώργιος Δόβας 1.000, 'Ιωάννης "Εξαρχος 500, Χρήστος Κατῆς 750 Σταύρος Γκατσόπουλος 1.000, Νικόλαος Τράντας 2.000, Κ. Δ. Π. Νίτσα και Τ. Σαχίνη 2.500, Σεραφείμ Φράγγος 500, Ρίττα Σάσση 500, Γεώργιος Κολόκας 300, ΕΥΡΗΚΑ 5.000, 'Υπάλληλοι ΑΤΕ Κονίτσης 1.500, 'Ενορίται Παλαιοδελίου 350, 'Ελευθέριος Σάσσης 500, Κων)νος Μέντζιος 500, 'Αναστάσιος Φίλιος 200, Ταξιάρχης Λίρας 750, 'Ορφ)φείον ἀρρένων Πωγωνιανῆς 500, Γεώργιος "Εξαρχος 500, Μαρία Βλαχιώτου 500, Πέτρος Δόβας 200, Χρήστος Χατζῆς 3.300, Πολυχρόνης Τσίγκας 1.000, Γεωργικὸς Συν)σμὸς Δολιανῶν 3.000, Νικόλαος Πάνος 3.000, Παναγιώτης Καρρᾶς 1.000, Γεώργιος 'Ανδρέου 1.000, 'Ελένη Παπαχρηστίδου 1.000, Νικόλαος Βαγιάτης 1.000, Δημ. Σχολείον 'Ανω Παρακαλάμου 200, 'Ενορίται Ρεπετίστης - Πωγωνίου 170, 'Αναστάσιος Παύλου 150, 'Άδελφοὶ Σούρλα 10.000, 'Αχιλλεὺς Βαζούκης 100, Κων)νος Λαμπρίδης 500, Νίκη Μάνθου 1.500, Χρυσάνθη Γεωργακοπούλου 1.000, Μελπομένη Βιρτσώνη 1.000, Γεώργιος Κυρήτσης 656, Εύρυδίκη Παπαϊωαννίδου 1.000, Εύσταθία Παπασπύρου 600, Παναγιώτης Κόντης 100, 'Ενορίται Παρακαλάμου 1.120, Χρήστος Σκαρώνης 1.000, Μαραθελίδου Τιτίνα 200, 'Ανώνυμος 1.000, 'Ανώνυμος 2.000, 'Ανώνυμος 1.000, 'Ανώνυμος 1.450, 'Ανώνυμος 1.000, 'Ανώνυμος 500, 'Ανώνυμος 1.000, 'Ανώνυμος 15.000, 'Ανώνυμος 1.000 Σταυρούλα Ζωΐτση 100, Οίκογένεια Ρούση 1.000, Θεανὼ Καραμήτρου 300.

'Άδελφοὶ Κήπτα ξυλεία όροφῆς Μ2 80, Σουρέλης Ταμπάκης εῖδη 'Υγιεινῆς και 60 Μ2 μουσαμά, Καλογιάννης 'Ελευθέριος ἄσβεστος Μ2 3 Λαμαρίνα στέγης τεμάχ. 20, Σιόντης 'Ιωάννης τούβλα 100 τσιμέντο σάκκοι 40, Γεράσης Γεράσης ξυλεία στέγης, Βαγιάτης Νικόλαος τσιμέντα σάκκοι 40 καυσόξυλα κιλὰ 5.000, Κωστούλας Χρήστος σόμπες 5 - μασίνα Μαγειρικῆς 1, Σιχλιμοίρης Κων)νος ντιβάνι μετὰ στρώματος και καρέκλαι 10, 'Άδελφοὶ Πέτσιου κρεββάτια τεμ. 15, 'Ορφ)φείον Κονίτσης τραπέζι 1 κομοδίνα 4 καρέκλαι 10, Γιαννούλης 'Ηλίας τραπέζι 1, Πήλιας Βασίλειος ντουλάπα 1, Ζώης Δημήτριος σκάφη 1 τραπέζι 1, Παπαχρηστίδης Γεώργιος ύλικὰ ἀποχετεύσεως - λεκάνη νιπτήρος, συσκευὴ πετρογάζ και μαχαιρουπήρουνα, Κουκέσης 'Ηλίας διάφορα εῖδη ἐστιάσεως. Γκάσιος Διο-

νύσιος διάφορα εῖδη ἐστιάσεως, Μπλάνος Κων)νος διάφορα εῖδη ἐστιάσεως, Πηγαδᾶς Πατέρας εῖδη κλινοστρωμνῆς, Κιτσάτης Εύαγγελος εῖδη κλινοστρωμνῆς, Τσιγγούλης - Καπάϊος φωτογραφίες Γηροκομείου, Μακάριος Βασίλειος σκάφη 1, Οίκονόμου Γεώργιος ἐλαιοχρώματα, Γιαννακάκης Στυλιανὸς ντιβάνια μετὰ στρώματων - μαξιλαριῶν θῆκες καυσοξύλων.

Πρὸς ἄπαντας τοὺς ἀνωτέρω 'Ο Μητροπολίτης, τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον και οἱ τρόφιμοι τοῦ 'Ιδρυματος ἐκφράζουν τὰς θερμὰς αὐτῶν εύχαριστίας.

—Τὴν 26)3)69 ἐλαβε χώραν ἐνταῦθα συγκέντρωσις τῶν δημοδιδασκάλων τῆς περιοχῆς.

—Τὴν 26)3)69 και τὴν 2)4)69, ἐντὸς τῆς αἰθούσης τοῦ κινηματογράφου τοῦ κ. Πηγαδᾶ, ἐλειτούργησεν ταχύρρυθμον σεμινάριον Τουριστικῆς 'Επιμορφώσεως τῶν 'Εμποροεπαγγελματιῶν και ὑπαλλήλων των.

—Τὴν 2)4)69 ἀφιχθεὶς εἰς Κόνιτσαν ὁ Σεΐ βασιώτατος Μητροπολίτης τῶν 'Ενόπλων Δυνάμεων κ.κ. Νικόλαος ἔτυχεν θερμῆς ὑποδοχῆς ἐκ μέρους τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μας κ.κ. Σεβαστιανοῦ. 'Ομοίως τὴν 2)4)69 ἐπεσκέφθησαν τὴν Κόνιτσαν οἱ ἀξιωματικοὶ μαθηταὶ τῆς Σοχλῆς 'Εθνικῆς 'Αμύνης, καταθέσαντες και στέφανον εἰς τὸν κενοτάφιον τοῦ Στρατιωτικοῦ Νεκροταφείου.

—Ο εἰς τὴν περιοχὴν τῆς γείτονος Βορείου 'Ηπείρου σημειωθεὶς σεισμὸς τὴν νύκτα τῆς 3ης πρὸς 4ην τρέχοντος ἐγένετο ἀρκετὰ αἰσθητὸς και εἰς Κόνιτσαν χωρὶς νὰ προκαλέσῃ ζημίας.

—Τὴν 4)4)69 ἐπὶ τῷ ἔορτασμῷ τῆς συμπληρώσεως εἰκοσαετίας ἀπὸ τῆς ίδρυσεως τοῦ ΝΑΤΟ, ἐγένετο ὑπὸ τοῦ κ. 'Επάρχου κατάθεσις στεφάνου εἰς τὸ 'Ηρῶν τῆς 'Αγορᾶς ἐπὶ παρουσίᾳ ὅλων τῶν τοπικῶν ἀρχῶν.

—Τὴν 8)4)69 ἀφίχθησαν ἐνταῦθα ἔξ ἀρχιμανδρίται και ιερεῖς ἔξ 'Αθηνῶν, και ἀκολούθως μετέβησαν εἰς διάφορα χωρία τὰ ὅποια στεροῦνται ιερέων, ὅπου και παρέμειναν τελοῦντες τὰς θείας και ιερᾶς ἀκολουθίας κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἔορτῶν τῆς Μ. ἑβδομάδος και τοῦ Πάσχα.

—'Αφίχθησαν ἐκ μέρους τῆς ἐταιρείας Κ. Ε.Ρ.Ε.Μ. εἰδικοὶ Μεταλλειολόγοι οἱ ὅποιοι μετέβησαν εἰς τὸ χωρίον Πύργου πρὸς ἐπανεξέτασιν τῶν ἐκεῖ κοιτασμάτων ἀμιάντου.

—'Επίσης και εἰς Βούρμπιανην, 'Οξιάν, και Θεοτόκον μετέβησαν εἰδικοὶ πρὸς ἐπανεξέτα-

σιν τῶν κοιτασμάτων χρωμίου, γαιανθράκων κλπ.

—Τὴν 10)4)69 ἀφίχθη εἰς Κόνιτσαν ὁ κ. Νομάρχης.

—Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας κ.κ. Σεβαστιανός ἔχοραστάτησεν ἐνταῦθα εἰς τὴν θείαν καὶ ἵερὰν Ἀκολουθίαν τοῦ Ἐπιταφίου.

—Ἐχοροστάτησεν εἰς "Ανω Κόνιτσαν κατὰ τὴν δευτέραν Ἀνάστασιν (Ἐσπερινὸς) τὴν μεσημβρίαν, καὶ εἰς Κάτω Κόνιτσαν τὸ ἀπόγευμα. Τὴν τρίτην τῆς Διακαινησίμου μετέβη εἰς Ἅγιαν Παρασκευὴν καὶ εἰς Βούρμπιανην. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἑορτῶν τοῦ Πάσχα ἐπεσκέφθησαν τὴν Κόνιτσαν, ἀρκετὶ ἐκδρομεῖς, ὅπως τοῦ σωματείου «Ικαρος», τοῦ Πεζοπορικοῦ Ἀθηνῶν, τῆς Περιηγητικῆς Λέσχης, οἱ ὄρειβάται τοῦ Ε.Ο.Σ. καὶ ἄλλοι.

—Εἰς Βούρμπιανην καὶ λοιπὰ φυλάκια τοῦ Γράμμου μετέβησαν ὁ Δήμαρχος Κονίτσης κ. Θ. Καρατζῆμος μετὰ τῶν μελῶν τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐργατικοῦ Κέντρου Ἰωαννίνων κ. Δημ. Φλίνδρης μετὰ μελῶν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου κ. ἄ.

Εἰς δὲ τὰ φυλάκια, Μολυβδοσκεπάστου, Μπουραζανίου, Λυκομόρου, Προσήλιου, μετέβη ἀντιπροσωπεία τῶν Ἐφέδρων Ἀξιωματικῶν ἐξ Ἰωαννίνων, καθὼς καὶ ἐκ Κονίτσης μὲν ἐπικεφαλῆς τὸν Πρόεδρον κ. Κων)νον Κυρίτσην. Εἰς Μπουραζάνι, Μολυβδοσκέπαστον ὑπάλληλοι τοῦ ΟΤΕ Ἰωαννίνων μὲν ἐπικεφαλῆς τὸν ὑποδιευθυντὴν τοῦ Συγκροτήματος κ. Γερ. Τρομπούκην, καθὼς ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐμποροεπαγγελματικοῦ Συλλόγου Κονίτσης κ. Δημ. Πούλιος μετὰ τοῦ Συμβούλου κ. Γεωρ. Λούδα.

—Κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ Πάσχα ἐπεσκέφθησαν τὰς ἐνταῦθα ἑορταζούσας Στρατιωτικὰς Μονάδας ἐξ Ἰωαννίνων ὁ στρατηγὸς κ. Ἀθ. Τζουβελέκης, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας. Οἱ κ.κ. Ἐπαρχος καὶ Δήμαρχος καὶ λοιποὶ ἐκπρόσωποι τῶν ἀρχῶν, καὶ πλεῖσται ἐκ τῶν συμπολιτῶν μας..

—Τὴν 17)4)69 ἐπεσκέφθη τὴν Κόνιτσαν ὁ καθηγητὴς τῆς Ὁργανικῆς Χημείας καὶ Κοσμήτωρ τῆς Φυσικομαθηματικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ. Γεώργιος Βάρβογλης.

—Τὴν 18)4)69 ἀφίχθησαν εἰς Κόνιτσαν ἐξ Ἀθηνῶν αἱ φοιτήτριαι τῆς Χριστιανικῆς Φοιτητικῆς Ἐνώσεως.

—Μὲ ἐπιβλητικὴν λαμπρότητα καὶ ἐνθουσιασμὸν ἑορτάσθη εἰς Κόνιτσαν ἡ δευτέρα ἐ-

πέτειος τῆς Ἑθνικῆς Ἐπαναστάσεως τῆς 21ης Ἀπριλίου 1967.

—Ως ἐπληροφορήθημεν καὶ εἰς Ἀγ. Παρασκευὴν Ἀμάραντον, Πυρσόγιανην, Βούρμπιανην καὶ λοιπὰ χωρία τῆς Ἐπαρχίας μας Ἐλαβον χώραν παρόμοιαι ἐκδηλώσεις, καὶ λαϊκοὶ χοροί, ἐπὶ τῷ ἑορτασμῷ τῆς ἐπετείου τῆς 21ης Ἀπριλίου.

—Τὰ ἀκριτικά μας φυλάκια Μπουραζανίου Μολυβδοσκεπάστου, Καλόβρυσης κλπ. Ἐπεσκέφθη κλιμάκιον τοῦ Δ. Συμβουλίου τῆς Πανελλήνιου Ἐνώσεως Τελωνειακῶν καὶ διένειμεν Πασχαλινὰ δῶρα πρὸς τοὺς ἀκρίτας φρουροὺς αὐτῶν.

Τὴν 23)4)69 ἑορτάσθη εἰς τὸ ἐνταῦθα στρατόπεδον τοῦ 583 τάγματος ἡ ἑορτὴ τοῦ Ἅγιου Γεωργίου προστάτου τοῦ πεζικοῦ, καὶ παρέστησαν εἰς τὴν τελετὴν ἀπασαι αἱ ἀρχαὶ τῆς Κονίτσης καὶ πολλοὶ συμπολίται.

—Εἰς Μολυβδοσκέπαστον ἐγένετο ὑπὸ τῆς ΔΕΗ καλλιτεχνικὸς φωτισμὸς τοῦ Βυζαντινοῦ Ναοῦ τῶν Ἅγιων Ἀποστόλων καὶ τοποθετεῖται καὶ μέγας φωτεινὸς σταυρὸς δρατὸς ἀπὸ ἀποστάσεως πολλῶν χιλιομέτρων.

—Κατόπιν ἐκσκαφῶν αἱ ὅποιαι ἐγένοντο εἰς τοποθεσίαν Ἰτιὰ μεταξὺ Παναγίας καὶ Ἅγιου Ἀθανασίου ἀνω Κονίτσης ἀνεκαλύφθη νέα πηγὴ ὕδατος τὸ ὅποιον ἐὰν διατηρηθῇ καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θέρους θὰ συμβάλῃ εἰς τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς παραπτηρουμένης λειψυδρίας εἰς τὴν πόλιν μας.

—Αφίχθησαν ἐξ Αὐστραλίας ὁ κ. Σπύρος Π. Ζαχαράκης, ἐξ Η.Π.Α. ὁ κ. Ἐλευθέριος Κ. Τζιάλας, ἐκ Καναδᾶ ὁ κ. Χρῆστος Τσάνος, ἐκ Βονίτσης διὰ Μόλισταν ὁ δασονόμος κ. Νικ. Λέτσιος, ἐκ Θεσσαλονίκης ὁ ιατρὸς κ. Κων. Λαμπρίδης, καὶ ὁ φοιτητὴς κ. Β. Κουκέσης. Ἐξ Ἀθηνῶν καὶ ἀλλαχοῦ οἱ κ.κ. Δημ. Τσαρτσάλης καὶ ὁ διευθυντὴς τοῦ περιοδικοῦ μας κ. Ἀλ. Λαμπρίδης οἰκογενειακῶς, Κων. Φλώρος, Πύρρος Παπαδιαμάντης, Δημ. Τσάνος, Νικ. Γιάκας τέως Γενικὸς ἀρχίατρος, Μᾶρκος Παπαχρήστου ἐκ Βουρμπιάνης, Μῆτσος Γούναρης, Θωμᾶς Ρούσης, Ἀπ. Ἐξάρχου, οἱ ἀδελφοί Δημήτριος, Γεώργιος καὶ Λάκης Παπαθεμιστόκλέους.

—Εἰς τὸν ἀφίχθέντα ἐκ Θεσσαλονίκης καὶ ἐγκαταστηθέντα εἰς τὴν ἴδιαιτέραν του πατρίδα Μόλισταν συνταξιούχον φίλον κ. Βασίλειον Λέτσιον εὔχομαι ὅπως διέλθῃ ἐν εύτυχίᾳ ἡρεμία καὶ θαλερὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τῆς ζωῆς του

ἐν μέσω τῶν ἀσυγκρίτων φυσικῶν καλονῶν τοῦ χωρίου του.

= 'Ανεχώρησαν διὰ Η.Π.Α. ὁ Δημ. Φ. Τσιαλιαμάνης, δι' Ἀθήνας οἱ αἰδεσιμώτατοι κ.κ. Δημ. Σπυρόπουλος καὶ Ἀθαν. Οἰκονόμου ἐφημέριοι Κονίτσης καὶ Θεοδόσιος Τσιαλιαμάνης μετὰ τῆς κυρίας του διὰ Κουστέσαν Εύρυτανίας.

— 'Ο κ. Ἀθανάσιος Ράγγας ἐγένετο πατὴρ ἄρρενος τέκνου, οἱ δὲ κ.κ. Γεώργιος Μπούνας καὶ Πορφύριος Γαϊτανίδης Θηλέων.

— Τὴν 14)4)69 ἐβαπτίσθη ὁ μικρὸς υἱὸς τοῦ κ. Παναγιώτου Στέρτσιου. Ἀνάδοχος ἦτο ἡ θεία του Ἐλευθερία ἡ ὅποια τοῦ ἔχαρισεν τὸ ὄνομα Γεωργάκης.

— Τὴν 20)4)69 ἐγένετο ἡ βάπτισις τῆς κορούλας τοῦ κ. Δημ. Β. Ζδράβου. Ἀνάδοχοι ἦσαν ὁ κ. Νικόλαος Μητσάνης μετὰ τῆς κυρίας του καὶ τῆς ἔχαρισαν τὸ ὄνομα τῆς γιαγιᾶς της Βασιλικούλα. Ὁμοίως ἡ θυγάτηρ τοῦ κ. Κ. Μπαλτογιάννη Εὐγενούλα ἀνεδέχθη ἀπὸ τὴν ἱερὰν κολυμβήθραν τὸ κοριτσάκι τοῦ κ. Ἀποστολάκη Παπαθεμιστοκλέους χαρίσασσα εἰς αὐτὸ τὸ ὄνομα Ἀργυρούλα. Καὶ ὁ νεαρὸς κ. Ἰωάννης Ν. Τζιάλας ἐγένετο ἐπίσης ἀνάδοχος τῆς ἀνεψιᾶς του, κόρης τοῦ κ. Γεωργίου Κ. Τζιάλα καὶ τῆς ἔχαρισε τὸ ὄνομα Εὐθαλία.

— Τὴν 14)4)69 ἐτελέσθησαν εἰς Καστανέαν οἱ γάμοι τοῦ κ. Νίκου Μούσιου μετὰ τῆς δίδος Εὐαγγελίας Νάτση.

— Τὴν 20)4)69 ἐτελέσθησαν εἰς Ἀθήνας οἱ γάμοι τοῦ κ. Κων.)νου Πατέα ὑποπλοιάρχου μετὰ τῆς δίδος Φεβρωνίας Β. Παναγιωτίδου καθηγητρίας τοῦ Γυμνασίου μας καταγομένης ἐξ Ἀμαράντου.

— Τὴν 9)4)69 ἀπεβίωσεν ἐν Κάτω Κονίτσῃ ἡ Θεοδώρα Κ. Κωρτζόγλου ἐτῶν 84.

— Τὴν δὲν 17)4)69 ἀπεβίωσεν ἐνταῦθα καὶ ἐκηδεύθη εἰς τὴν ίδιαιτέραν του πατρίδαν Γαναδίο Μολίστης ὁ Γεώργιος Γκούτος ἡλικίας 70 ἐτῶν, συνεργάτης τοῦ περιοδικοῦ μας. Ὁ ἐκλιπῶν διετέλεσεν ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν Κοινοτικὸς Γραμματεὺς τοῦ χωρίου του καὶ συνεργάτης προπολεμικῶς τῆς ἐφημερίδος ΑΩΟΣ. 'Υπῆρξεν ὑπόδειγμα καλοῦ πατριώτου καὶ οἰκογενειάρχου καὶ ἀνέδειξεν τέκνα ἐπιστήμονας καὶ χρήσιμα ἐν τῇ κοινωνίᾳ, τὰ δόποια, ἐντεῦθεν ἐγκαρδίως συλλυπούμεθα διὰ τὴν ἀπώλειαν τοῦ προσφιλοῦς πατρός των.

— Εἰς Ἀθήνας ἀπεβίωσεν ὁ Δημήτριος Γούναρης.

— Τὴν 27)4)69 ἐτελέσθησαν εἰς τὸ γῆπεδον Κονίτσης οἱ Στρατιωτικοὶ Ἀγῶνες τοῦ Συντάγματος Προκαλύψεως τοὺς ὅποίους παρηκολούθησαν αἱ ἀρχαὶ τῆς πόλεως καὶ πλῆθος θεατῶν.

— Τὴν 30)4)69 καὶ περὶ ὥραν 8ην μ.μ. ἐντὸς τῆς αἰθούσης τῆς Πνευματικῆς Στέγης καὶ ἐνώπιον τῶν ἀρχῶν τῆς Κονίτσης καὶ πολλῶν ἀκροατῶν, ὁμίλησαν ὁ Διευθυντὴς τῆς Δ.Ε.Η. Ἰωαννίνων κ. Γεώργιος Τζιοβαντάρης, ἐκθέσας καὶ ἀναπτύξας τὸ ἀπὸ τῆς 21ης Ἀπριλίου 1967 μέχρι τῆς σήμερον συτελεσθὲν ὑπὸ τῆς Δ.Η.Ε. ἔργον σχετικῶς μὲ τὸν ἐξηλεκτρισμὸν τῆς χώρας.

— Τὰς πρωινὰς ὥρας (νύκταν) τῆς 3)5)69 αὐτοκίνητον Ι. Χ. ὁδηγούμενον ὑπὸ τοῦ Θωμᾶ Χριστοδούλου Ἐστιάτορος ἐπέπεσεν παρὰ τὴν Κάτω Κόνιτσαν ἐπὶ ἐτέρου τοιούτου ὁδηγουμένου ὑπὸ τοῦ κρεοπώλου Μάνθου Βλάχου, (σταθμεύοντος) μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ὑποστοῦν ζημίας ἀμφότερα τὰ ὄχηματα, καὶ νὰ τραυματισθοῦν ἐλαφρῶς ἀμφότεροι οἱ ὁδηγοὶ καὶ ὁ ἐκ τῶν ἐπιβαίνοντων τοῦ δευτέρου Κων.)νος Νίτσας. Σημειωτέον ὅτι ἀμφότερα τὰ ὄχηματα ἐπέστρεψαν ἀπὸ τὸ πανηγῦρι τοῦ Ἀγίου Αθανασίου Γορίτσας (Καλλιθέας).

— Τὴν 4)5)69 εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Α΄ Δημοτικοῦ Σχολείου, ἐνώπιον τῶν ἀρχῶν καὶ πολλῶν ἀκροατῶν, ἔλαβε χώραν ὁμιλία ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ κ. Ἀναστ. Τσιτσιμίδου μὲ θέμα, «Ἡ Οἰκογένεια ως συνεχιστὴς καὶ καλλιεργητὴς τῶν Ἐθνικῶν Ιδανικῶν».

— Ήμοίως τὴν 4)5)69 ἔλαβε χώραν ἐνταῦθα συνέλευσις τῶν Προέδρων τῆς Ἐνώσεως Δασικῶν Συνεταιρισμῶν Κονίτσης — Ζαγορίου — Μετσόβου καὶ συνεζητήθησαν κατ' αὐτὴν διάφορα θέματα τοῦ κλάδου των.

— Τὸ Πανηγῦρι τοῦ Ἀγίου Αθανασίου ἐορτάσθη μὲ ἔξαιρετικὴν κοσμοσυρροὴν εἰς τὸ νῦν ἀκατοίκητον χωρίον Πωγωνίσκος.

— Διὰ τοῦ χορηγηθέντος ὑπὸ τοῦ Ε.Ο.Τ. ποσοῦ τοῦ ἑνὸς ἑκατομμυρίου δραχμῶν ἥρχισαν καὶ συνεχίζονται αἱ ἐπὶ τῆς ἀμαξικῆς ὁδοῦ πρὸς Ἀμάραντον καὶ Λουτρὰ ἐργασίαι, ἥτοι τεχνικά, διαπλατύνσεις κλπ.

— Οἱ κ.κ. Δημήτριος Ζώης καὶ Σπυρίδων Λιάλιας συμπληρώσαντες ὁμοῦ 12κάρι εἰς τὸ δελτίον τοῦ ΠΡΟ-ΠΟ ἐκέρδησαν τὸ ποσὸν τῶν 111.000 δραχμῶν.

— Διὰ τὴν ἐπιτυχῆ συμβολὴν του εἰς τὸν ἔρανον τοῦ ἔτους 1968, ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρ-

Θρός Σταυρὸς ἀπένεμεν εἰς τὸν Δῆμαρχὸν μας κ. Θωμᾶν Καρατζῆμον τὸ ἀργυροῦν μετάλλιον.

—Κατετέθησαν ύπερ ἀνεγέρσεως τοῦ Ναοῦ τοῦ Σωτῆρος (τάματα τοῦ "Ἐθνους") εἰς τὸ ἐνταῦθα ὑποκατάστημα τῆς Ἐθν. Τραπέζης, ἐξ ἔρανου τῶν κατοίκων τῶν Κοινοτήτων, Πουρνᾶς δραχμαὶ 933 καὶ Πηγῆς 860.

—Τὴν 11)5)69 εἰς τὸ Γ' Δημοτικὸν Σχολεῖον ἐγένετο ὄμιλία ύπο τοῦ Διευθυντοῦ αὐτοῦ κ. Ἰωάννου Εὐαγγελίδου, μὲ θέμα «Ἐλληνοχριστιανικὴ Ἀγωγή», τὴν ὅποιαν παρηκολούθησαν πολλοὶ ἐκπρόσωποι τῶν ἀρχῶν καὶ ἄλλοι ἀκροαταί.

—Κατόπιν τῆς ὑπογραφῆς τῆς συμβάσεως ἀνακατασκευῆς τοῦ ἀρδευτικοῦ ἔργου πεδιάδος Κονίτης, προϋπολογισθείσης τῆς δαπάνης αὐτοῦ εἰς τὸ ποσὸν τῶν τριάκοντα ἑκατομμυρίων ἀπεστάλη πρὸς τὸν Ὑπουργὸν Γεωργίας σχετικὸν εὐχαριστήριον τηλεγράφημα ἐκ μέρους τοῦ Δημάρχου Κονίτης κ. Θ. Καρατζῆμου.

—Ἐνεκρίθη ύπο τῆς Νομαρχίας ἡ μελέτη διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ ἔξωτερικοῦ δικτύου ὑδρεύσεως τῆς Κοινότητος Νικάνορος (Κορτίνιστα), καὶ ἡ δαπάνη προϋπελογίσθη εἰς τὸ ποσὸν τῶν 200.000 δραχμῶν.

—Τὴν 18)4)69 ἐντὸς τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Ἀγίου Νικολάου ἔλαβον χώραν αἱ ἐπὶ τῇ λήξει τῶν μαθημάτων τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων Κονίτης καθιερωμένοι ἔορται.

—Ομοίως τὴν 18)5)69 καὶ περὶ ὥραν 7.30 μ.μ. ἐντὸς τῆς αἰθούσης τῆς Πνευματικῆς Στέγης Κονίτης, ὡμίλησεν ὁ γυμνασιάρχης κ. Ἀθανάσιος Πλάκας μὲ θέμα, «Χρήσιμα Διδάγματα ἀπὸ τὴν πρόσφατον Ἰστορίαν».

—Τὴν 21)5)69 ἔορτὴν τῶν Ἀγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἐλένης, ὁ Εεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας κ.κ. Σεβαστιανὸς ἐτέλεσεν Ἀρχιερατικὴν Λειτουργίαν εἰς τὸν ἔορτάζοντα Ἱερὸν Ναὸν Κάτω Κονίτης ὅπου συνεκντώθησαν πλήθη πιστῶν.

—Μὲ ἔξαιρετικὴν κοσμοσυρροὴν καὶ λαϊκὰ γλέντια ἔορτάσθησαν καὶ τὰ ὑπαίθρια πανηγύρια τοῦ Ἀγίου Κωνσταντίνου εἰς Καλλιθέαν (Γορίτσαν) καὶ εἰς τὸ χωρίον Μάζιον.

—Τὴν 22)5)69 ἔορτὴν τῆς Ἀναλήψεως κατῆλθον εἰς Κάτω Κονίτην κατὰ τὸ παλαιὸν ἔθιμον πολλοὶ Κονιτιώτες καὶ ἐγλέντησαν εἰς τὰ ἑκεῖ κέντρα μὲ χοροὺς καὶ λαϊκὰ δργανα.

—Τὴν 23)5)69 ἐντὸς τῆς αἰθούσης τῆς Πνευματικῆς Στέγης Κονίτης ἔλαβε χώραν Τοπικὴ Ἐπιμορφωτικὴ Συγκέντρωσις τῶν Προ-

έδρων καὶ Γραμματέων Δήμων καὶ Κοινοτήτων τῆς Ἐπαρχίας μας ύπο τὴν Προεδρίαν τοῦ κ. Νομάρχου.

—Τὰς ὄμιλίας καὶ τὰς προτάσεις τῶν παραστάντων θὰ δημοσιεύσωμεν εἰς τὸ ἐπόμενον τεῦχος ἐκτενέστερον λόγω τοῦ μεγάλου ἐνδιαφέροντος, τὸ ὅποιον ἔχουν αὗται διὰ τὴν Ἐπαρχίαν μας.

—Τὴν 24)5)69 ἀφίχθη εἰς Κόνιτσαν πραγματοποιῶν ἀνεπίσημον ἐπίσκεψιν ὁ ὑφυπουργὸς Οἰκονομικῶν κ. Κοζώνης συνοδευόμενος ύπο τοῦ κ. Νομάρχου Ἰωάννινων. Ἐτυχεν δὲ τῆς δεούσης ύποδοχῆς ἐκ μέρους τῶν τοπικῶν ἀρχῶν.

—Ο δασάρχης Κονίτης κ. Ἡλίας Κολοβίνος ἀνεχώρησεν ἐπ' ἀδείᾳ. Μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν του θὰ παραδώσῃ εἰς τὸν ἡδη ἀφιχθέντα ἀντικαταστάτην του κ. Δημήτριον Κουκουμπῆν, καὶ θὰ ἀναχωρήσῃ μετατιθέμενος.

—Κατόπιν διεξαγωγῆς ψηφοφορίας ἀνεδείχθησαν, Πρόεδρος Ἐφέδρων ἀξιωματικῶν Κονίτης ὁ κ. Κων/νος I. Κυρίτης, Γραμματεὺς ὁ κ. Νικ. Παππᾶς (δ)ντῆς Ὁρφανοτροφείου) ταμίας ὁ κ. Εὐάγγελος Πηγαδᾶς, καὶ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου οἱ κ.κ. Θεμιστοκλῆς Παπαθεμιστοκλέους, καὶ Ἀθανάσιος Φασούλης.

—Παράπονα μᾶς ἔξέφρασαν κάτοικοι τῶν πέριξ χωρίον διότι μετὰ τὴν μετάθεσιν πρὸ πολλοῦ καιροῦ τοῦ ιατροῦ τοῦ κινητοῦ συνεργείου τοῦ Π.Ι.Κ.Π.Α. μετετέθη ἡδη καὶ ἡ ἀδελφὴ ἐπισκέπτρια αὕτου.

—Ο Παναγιώτης Στούφης ἐτῶν 58 ἐξ Ἀγίας Βαρβάρας διερχόμενος ἐκ μικρᾶς ξυλίνης γεφύρας ἐντὸς τοῦ χωρίου του, κατέπεσεν ἐξ αὐτῆς καὶ ἐτραυματίσθη ύποστάς κάταγμα τῶν πλευρῶν.

—Τὴν 25)5)69 ἐτελέσθησαν εἰς τὸ γυμνασιακὸν γήπεδον αἱ γυμναστικαὶ ἐπιδείξεις τοῦ Γυμνασίου Κονίτης. Διὰ τὰς ἐπιδείξεις τοῦ Γυμνασίου Κονίτης, θὰ δημοσιεύσωμεν εἰς τὸ ἐπόμενον τεῦχος, ἐκτενέστερον ρεπορτάζ.

—Ἐτελέσθησαν ἐν Κάτω Κονίτη οἱ γάμοι τοῦ κ. Κων/νου Γαϊτανίδου μετὰ τῆς δίδος Ἐλευθερίας Ψαρρᾶ ἐξ Ἀμαράντου. Καὶ ἐν ἄνω Κονίτη ὅμοιως ἐτελέσθησαν τὴν 26)5)69 οἱ γάμοι τοῦ κ. Ελευθερίου Κ. Τζιάλλα μετὰ τῆς δίδος Ἀθανασίας Μπακόλα ἐξ Νικάνορος.

—Ἀφίχθησαν ἐξ Ἀθηνῶν οἱ κ.κ. Σταύρος Γκατσόπουλος καὶ Δημ. Σ. Γκατσόπουλος, ὁ κ. Μιλτιάδης Βλάχος, καὶ οἱ κ.κ. Ἰωάννης Θ. Κυρίτης καὶ Ἰωάννης Κελεριάν.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

(Σημ. Οι έπιθυμούντες νὰ συμπεριληφθοῦν εἰς τὸν κατωτέρω κατάλογον παρακαλοῦνται νὰ ἀπευθυνθοῦν εἰς τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Περιοδικοῦ)

ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ ΑΘΗΝΩΝ

Νίκος Ἀργιάννης, Ἀσκληπιοῦ 7, τηλ. 611. 417
Νικόλ. Καζαμίας, Μπενάκη 24, τηλ. 627-725
Ἰωάν. Γ. Λυμπερόπουλος, Ἀλεξ. Σούτσου 5,
τηλ. 613-661.
Ναπολέων Μπάρκης, Ἀκαδημίας 63, 632-595
Νίκος Πύρρος, Ἐμμ. Μπενάκη 8 τηλ. 315-130
Πέτρος Φρόντζος, Λυκούργου 14, τηλ. 526-611
ω. Ἀδαμαντίδης, Γ. Σταύρου 6, τηλ. 317-669

ΙΑΤΡΟΙ ΑΘΗΝΩΝ

Γεώργιος Γάκης, Παθολόγος - Ρευματολόγος,
Καρνεάδου 3, τηλ. 719-746
Εὐάγγελος Γεωργίου, Παθολόγος, ΚΠόλεως 55,
Συν. Παπάγου, τηλ. 651-072
Νικόλ. Γιάκας, Παθολόγος - Καρδιολόγος,
Στουρνάρα 49α, τηλ. 634-470, οίκια: 651-498
Παντελῆς Γιαννούλης, Καρδιολόγος, Ε. Ἀντωνίαδου 1, τηλ. 815-850
Βασ. Γκατσόπουλος, Καρδιολόγος-Παθολόγος,
Κασσαβέτη 7 Κηφισιά, τηλ. 8-012-707
Φώτιος Γουσγούνης, Παθολόγος, Σόλωνος 116,
τηλ. 616-563
Νικόλ. Γράβος, Καρδιολόγος, 28ης Ὁκτωβρίου
242, τηλ. 813-664
Ἀριστοτέλης Ζακόπουλος, Μαιευτήρ, Βασ.
Φρειδερίκης 40, Περιστέρι, τηλ. 571-612
Πλάτων Κεχαγιᾶς, Παθολόγος, Διγενῆ Ἀκρίτα
15, τηλ. 641-872
Χαρ. Κούσιος Παθολόγος, Πατρ. Ἰωακείμ 45,
τηλ. 722-507
Μιχ Μηλίγκος, Παθολόγος, Καρδιολόγος, Σκαλιστήρη 18, τηλ. 874-568
Φώτης Μπαρᾶς, Μαιευτήρ-Γυναικολόγος, Ὁμηρου 58, Τηλ. 623.210
Ἀνδρέας Μπούζας ὁφθαλμίατρος Σκουφᾶ 59
τηλ. 611.172
Ἰωάννης Παπαδημούλης, Παθολόγος-Ἀνασθησιολόγος, Ζήνωνος 21, τηλ. 521-664
Νικόλαος Τράντας, Οφθαλμίατρος-Ὑφηγοπτ.,
Γ' Σεπτεμβρίου 47, τηλ. 812-717
Βασίλειος Χρήστου, Ακτινολόγος, Κανάρη 19,
τηλ. 611-391
Χρήστος Χρήστου, Χειρουργός, Λιβίνη 4 (τέρμα Ίπποκράτους), τηλ. 647-765
Τάκης Γούσιας, Ἰατρὸς-Χειρουργὸς
Βασ. Σοφίας 37, τηλ. 716-090
Ζήσης Παπαγεωργίου, Παθολόγος-Καρδιολόγος, Κύπρου 72, τηλ. 845.593
Κώστας Ζέρβας, Παθολόγος-Καρδιολόγος,
Ἀραχώβης 16, τηλ. 630-783

ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Ἀρ. Πύρρος,
Νικ. Πύρρος
Σερ. Φράγκος
Κωσ. Φρόντζος
Κωσ. Λαζαρίδης

δδὸς Μπότσαρη
»   »
» Καπλάνη
» Μπότσαρη
» 28ης Ὁκτωβρίου 75

ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΙ ΑΘΗΝΩΝ

Μερόπη Ἀδαμαντίδη, Ρόδου 43, τηλ. 874-702
Εύάγ. Αλεξιάδης Δημοκρίτου 1 τηλ. 613-508
Φούλα Κρέμου, Βουκουρεστίου 20. Τηλ. 611.786
Κ. Φλώρος, Χαρ. Τρικούπη 65, Τηλ. 625.177
ΠΟΛ. ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ—ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΕΣ ΑΘΗΝΩΝ κλπ
Λέανδρος Γεροντάκης, ἀρχιτέκτων, Βασ. Σοφίας 133, τηλ. 662-893
Πέτρος Μπάκας, πολ. μηχανικός, Βεραντζέρου 22, τηλ. 531-428
Γεώργιος Ράγκας, Τιολ. μηχανικός, Σωκράτους 59, τηλ. 520-719
Γκόσιος Ὀρέστης, πολ. μηχανικός, Πλ. Ὄμονοίας 9, τηλ. 529-637
Κωντίνος Τσίλης, πολ. μηχανικός, Ἀριστείδου 10, τηλ. 234-225
Χρήστος Φλώρος, μηχανολόγος—ήλεκτρολόγος, Γραβιᾶς 16, τηλ. 662-358
Τεχνικὸν Γραφεῖον Δ. Τσάνου, Σωκράτους 59 τηλ. 520-719
Τεχνικὸν Γραφεῖον, Ἐπαμ. Παπαχρήστου, μηχανικοῦ, Χαλκοκονδύλη 36, τηλ. 533-821
Τεχνικὸν Γραφεῖον Θ. Μηλίγκου, τηλ. 363.145

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

«Ἰωάννινα», Ν. Τσάκας, Βεραντζέρου 10, τηλ. 523-204

«Στάνλεϋ» Β. Ρόζος, Δ. Παγώνης καὶ Ε. Τσάνος, Οδυσσέως 1, τηλ. 531-780

ΑΘΗΝΩΝ ΔΙΑΦΟΡΑ

«Νυφικὰ διάφορα», Βεστρίκη Τσαλαμάνη, Ἀγ. Μάρκου 10, τηλ. 224-486

Βιοτεχνία Νεωτερισμῶν καὶ Εἰσαγωγαὶ (Ἐσερουχα-Δαντέλλες-Πλεκτὰ κλπ.), Μίλτος Ζαφείρης Ο.Ε., Ἀθηναΐδος 3, τηλ. 229-564

«Νεωτερισμοὶ» Ἀ)φοὶ Ζαφείρη, Κολοκοτρώνη 34δ, τηλ. 234-070

Κορνίζες — Πίνακες, Σδρέβος, Βύστης 21, τηλ. 314.264

Ραφεῖον: Φροντζός Φίλιππος, Λέκκα 3, τηλ. 236-328

Εἰσαγωγαὶ: Εἴδη Γυναικεῖα, Φλώρος Νικόλ., Εὐαγγελιστρίας 5, τηλ. 236-927

Λογιστικὰ Νικος Βρυζώνης, Ἐπιδαύρου 21, τηλ. 534-605

Ἐλαιοχρωματιστὴς Ἀνδρέας Γκόντζος, Φωτιάρα 49, τηλ. 917-822

Ραφεῖον Νικος Καρρᾶς, Φειδίου 2, Τηλ. 627-193
Εύθ. Κήττας: Ἐμπορος ξυλείας δόδος Δημοσθένους 69 τηλ. 529-538

ΙΑΤΡΟΙ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Ἀθαν. Μανέκας, ώτορινολαρυγγολόγος δόδος Καραϊσκάκη

Ἀλ. Πηγαδᾶς, δοντίατρος, Γιαλί-Καφενέ Κων. Κίγκας   » δόδος Σαμολ Δημ. Κήττας Παθολόγος 28 Ὁκτωβρίου 12 Τηλ. 82-52

ΔΙΑΦΟΡΑ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Κώστας Γέγιος : Ἐστιατόριον «Ἡ Κόνιτσα» δόδος Καραϊσκάκη 9